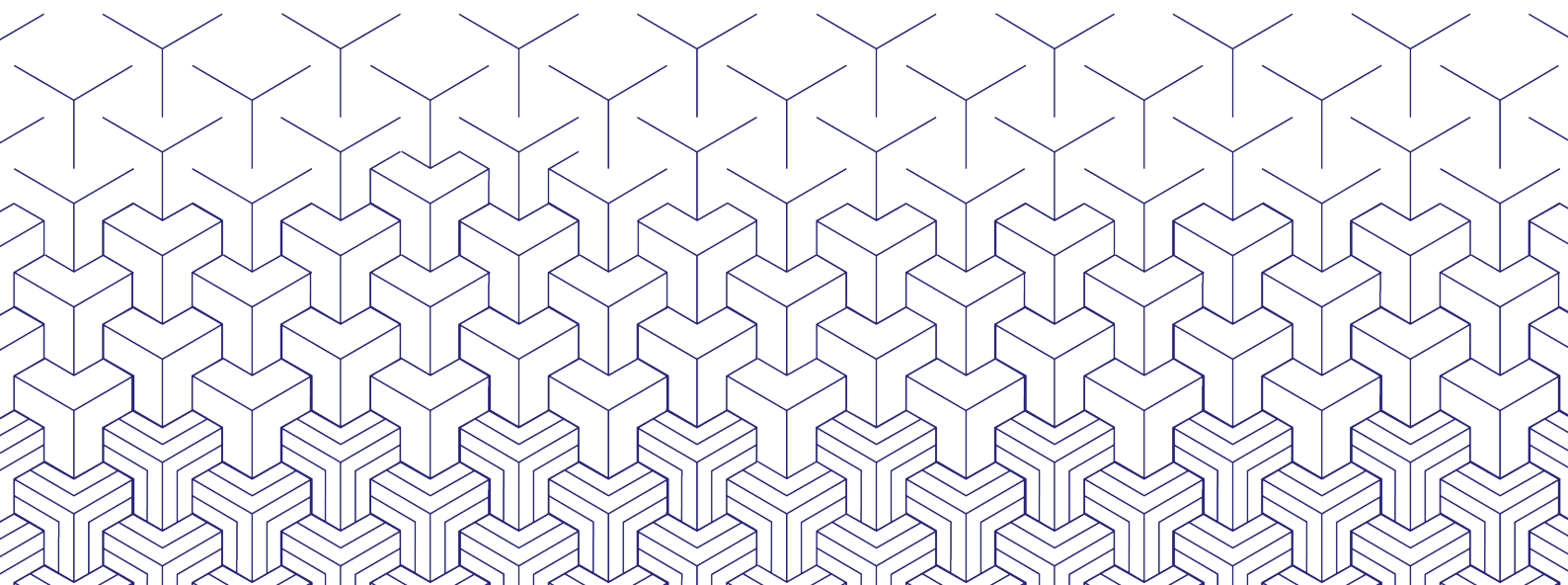

سند استراتژی صنعتی ترکیه

مرکز پژوهش‌های اتاق ایران

سند استراتژی صنعتی ترکیه

ترجمه و تالیف:

افسانه شفیعی
مهتاب بهارلو

ویراستار ادبی:

آزاده بندعلی

طراح جلد و صفحه آرا:

مهدی کشاورز افشار

فهرست مطالب

۷	واژه‌نامه
	بخش اول. توسعه صنعتی در ترکیه
۹	فصل ۱. مسیر صنعتی شدن ترکیه
۱۰	۱-۱. تاریخ تحولات صنعتی ترکیه در یک نگاه
۱۰	الف. موج اول صنعتی شدن (۱۹۲۳-۱۹۸۰)
۱۰	فاز یک. بسترسازی صنعتی: (۱۹۲۳-۱۹۲۹)
۱۱	فاز دو. خیز صنعتی حمایت شده: (۱۹۳۰-۱۹۴۵)
۱۱	فاز سه. داخلی‌سازی با اتکا به سرمایه‌گذاری خصوصی: (۱۹۴۶-۱۹۶۰)
۱۱	فاز چهار. توسعه صنعتی با اتکا به مشارکت عمومی - خصوصی: (۱۹۶۱-۱۹۷۰)
۱۲	فاز پنج. ممانعت از افول صنعتی با اتکا به واردات: (۱۹۷۱-۱۹۷۹)
۱۲	فاز شش. تضعیف سیاست صنعتی: (۱۹۸۰-۲۰۰۰)
۱۴	ب. موج دوم صنعتی شدن ۲۰۰۱ تاکنون
۱۴	فاز یک. بازتنظیم سیاست‌های صنعتی: (۲۰۰۱-۲۰۰۹)
۱۵	فاز دو. بازگشت سیاست صنعتی: (۲۰۰۹ به بعد)
۱۶	۲-۱. وضعیت حاکم بر اقتصاد ترکیه در زمان تدوین ویرایش دوم از سند توسعه صنعتی
	بخش دوم. متن سند توسعه صنعتی ترکیه
۲۱	فصل ۲. مدل راهبرد صنعتی ترکیه
۲۲	۱-۱. اجزای سند توسعه صنعتی ترکیه در یک نگاه
۲۳	۲-۲. اجزای تفصیلی سند توسعه صنعتی ترکیه
۲۳	۱-۲-۲. چشم‌انداز
۲۳	۲-۲-۲. اهداف استراتژیک

۲۴	۳-۲-۲. حوزه‌های سیاستی اولویت‌دار
۲۴	۱-۳-۲-۲. سیاست‌های صنعتی افقی
۲۶	۲-۳-۲-۲. سیاست‌های بخشی
۲۷	۴-۲-۲. حوزه‌های سیاست صنعتی افقی
۲۸	۵-۲-۲. حوزه‌های سیاست صنعتی افقی
۲۸	۱-۵-۲-۲. دانش و فناوری
۲۸	۲-۵-۲-۲. شرایط رقابت
۲۸	۳-۵-۲-۲. چارچوب مقرراتی
۲۹	۴-۵-۲-۲. بخش محیط زیست و انرژی
۲۹	۵-۵-۲-۲. رقابت و تجارت خارجی
۲۹	۶-۵-۲-۲. اشتغال و جغرافیا
۲۹	۶-۲-۲. حوزه سیاست‌های صنعتی بخشی
۲۹	۱-۶-۲-۲. بخش خودرو
۲۹	۲-۶-۲-۲. بخش ماشین‌آلات
۳۰	۳-۶-۲-۲. صنایع لوازم خانگی (محصولات سفید)
۳۱	۴-۶-۲-۲. صنایع الکترونیک
۳۱	۵-۶-۲-۲. بخش نساجی و پوشاک
۳۲	۶-۶-۲-۲. بخش مواد غذایی
۳۳	۷-۶-۲-۲. بخش آهن و فولاد
۳۴	۷-۲-۲. سازوکار اجرا، نظارت و هماهنگی

۳۷ فصل ۳. برنامه‌های اقدام

۳۸	۱-۳. برنامه‌های اقدام متناظر با حوزه‌های سیاستی افقی
۶۳	۲-۳. حوزه‌های سیاست بخشی
۶۴	۳-۳. سازوکار پیاده‌سازی، نظارت و هماهنگی

بخش سوم. سیاست‌های صنعتی جدید ترکیه

۶۷ فصل ۴. سیاست‌های صنعتی ترکیه در آینده برنامه یازدهم توسعه

۷۱ فصل ۵. کلام پایانی

۷۴ فهرست منابع و مآخذ

فهرست جداول

۱۳	جدول ۱-۱. اصلاحات و ابزارهای مورد استفاده در ترکیه طی دوره ۲۰۰۰-۱۹۸۰
۱۴	جدول ۲-۱. فهرست قوانین و مقررات مصوب در ترکیه طی دوره ۲۰۰۹-۲۰۰۱
۱۶	جدول ۳-۱. نقاط قوت اقتصاد ترکیه در زمان تدوین سند سیاست صنعتی و مقایسه با ایران
۱۷	جدول ۴-۱. نقاط ضعف اقتصاد ترکیه در زمان تدوین سند سیاست صنعتی و مقایسه با ایران
۱۷	جدول ۵-۱. تهدیدات مقابل اقتصاد ترکیه در زمان تدوین سند سیاست صنعتی و مقایسه با ایران
۱۸	جدول ۶-۱. فرصت‌های مقابل اقتصاد ترکیه در زمان تدوین سند سیاست صنعتی و مقایسه با ایران
۲۸	جدول ۱-۲. انواع خوشه‌ها برحسب الزام به توسعه در سند سیاست صنعتی ترکیه
۳۸	جدول ۱-۳. برنامه‌های اقدام متناظر با حوزه سیاستی ۱: بهبود سرمایه‌گذاری و محیط کسب‌وکار
۴۱	جدول ۲-۳. برنامه‌های اقدام متناظر با حوزه سیاستی ۲: تجارت و سرمایه‌گذاری بین‌المللی
۴۳	جدول ۳-۳. برنامه‌های اقدام متناظر با حوزه سیاستی ۳: مهارت‌ها و منابع انسانی
۴۷	جدول ۴-۳. برنامه‌های اقدام متناظر با حوزه سیاستی ۴: دسترسی SME به امور مالی
۴۸	جدول ۵-۳. برنامه‌های اقدام متناظر با حوزه سیاستی ۵: توسعه فناوری شرکت‌ها
۵۶	جدول ۶-۳. برنامه‌های اقدام متناظر با حوزه سیاستی ۶: بخش‌های زیرساختی
۶۰	جدول ۷-۳. برنامه‌های اقدام متناظر با حوزه سیاستی ۷: محیط کسب‌وکار
۶۱	جدول ۸-۳. برنامه‌های اقدام متناظر با حوزه سیاستی ۸: سیاست صنعتی و توسعه منطقه‌ای
۶۳	جدول ۹-۳. برنامه‌های اقدام متناظر با حوزه‌های سیاست بخشی
۶۴	جدول ۱۰-۳. سازوکار پیاده‌سازی، نظارت و هماهنگی در سند استراتژی صنعتی
۷۲	جدول ۱-۵. دوره‌بندی سیاست صنعتی ترکیه

واژه‌نامه

عنوان	لفظ اختصاری
سازمان توسعه بنگاه‌های کوچک و متوسط	COSGEB
کنفدراسیون اتحادیه‌های تجاری ترکیه	HAK-İŞ
مرکز توسعه کسب‌وکار	İŞGEM
آژانس کاریابی ترکیه	İŞKUR
مناطق صنعتی سازمان یافته	OIZ
سایت‌های صنعتی کوچک	SIS
بنگاه‌های کوچک و متوسط	SMEs
منطقه تحقیقاتی ترکیه	TARAL
مجلس بزرگ ملی ترکیه	TBMM
شرکت توزیع برق ترکیه	TEDAŞ
کنفدراسیون بازرگانان و صنعتگران ترکیه	TESK
مدیریت برنامه‌های تامین مالی فناوری و نوآوری	TEYDEB
مناطق توسعه فناوری	TGB
آژانس همکاری و هماهنگی ترکیه	TİKA
بانک توسعه ترکیه	TKB
اتحادیه اتاق‌ها و بورس‌های کالای ترکیه	TOBB
موسسه استاندارد ترکیه	TSE
بنیاد توسعه فناوری ترکیه	TTGV
شورای تحقیقات علمی و فناوری ترکیه	TÜBİTA
فدراسیون انجمن‌های مصرف‌کننده ترکیه	TÜDEF
سازمان ارتباطات ماهواره‌ای تلویزیون کابلی و عملیات	Türksat
مرکز ملی تحقیقات فناوری نانو	UNAM
شورای هماهنگی برای بهبود محیط سرمایه گذاری	YOİKK

بخش اول

توسعه صنعتی در ترکیه

فصل ۱

مسیر صنعتی شدن ترکیه

۱-۱. تاریخ تحولات صنعتی ترکیه در یک نگاه

مسیر صنعتی شدن جمهوری ترکیه با دو موج بوده مواجه است که در قالب شکل ۱-۱ نمایش داده می‌شود.

جایگاه سیاست صنعتی در اقتصاد										
	سال	۱۹۲۳-۱۹۲۹	۱۹۳۰-۱۹۴۵	۱۹۴۶-۱۹۶۰	۱۹۶۱-۱۹۷۰	۱۹۷۱-۱۹۸۰	۱۹۸۱-۲۰۰۰	۲۰۰۱-۲۰۰۹	۲۰۱۰-۲۰۱۵	۲۰۱۶-۲۰۲۳
نوع سیاست‌گذاری صنعتی	بسترسازی صنعتی	خیز صنعتی حمایت‌شده	داخلی‌سازی با اتکا به سرمایه‌گذاری خصوصی	توسعه صنعتی با اتکا به مشارکت عمومی - خصوصی	ممانعت از افول صنعتی با اتکا به واردات	عقب نشینی سیاست صنعتی	بازتنظیم سیاست‌های تنظیمی	بازگشت سیاست صنعتی		
عملکرد سیاست‌های صنعتی	شروع سیاست صنعتی	سیاست صنعتی به شیوه کلاسیک				افول سیاست صنعتی	سیاست صنعتی خنثی	استراتژی صنعتی ۲۰۱۰	استراتژی اقدام صنعتی مبتنی بر فناوری	

ماخذ: پژوهش حاضر با استناد به کتاب (Industrial Policy in Turkey: Rise, Retreat and Return (2023)

شکل ۱-۱. سیر صنعتی شدن جمهوری ترکیه

الف. موج اول صنعتی شدن (۱۹۲۳-۱۹۸۰)

طبق نمودار موج اول، صنعتی شدن در ترکیه طی دوره ۱۹۲۳ - ۱۹۸۰ رخ داده و متشکل از پنج فاز است. موج دوم نیز که از سال ۲۰۰۱ آغاز گردیده، از طریق دو فاز عملیاتی (بازتنظیم سیاست‌های صنعتی و بازگشت سیاست‌های صنعتی) قابل نمایش است.

فاز یک. بسترسازی صنعتی: (۱۹۲۳-۱۹۲۹)

این فاز با تاسیس جمهوری ترکیه آغاز گردید و در آن تلاش شد تا ابتدا نسبت به کاهش میزان فقر، رشد نیروی انسانی مورد نیاز و کاهش نرخ واقعی بهره، اقداماتی صورت گیرد. این قبیل اقدامات به مثابه بسترسازی برای خیز صنعتی بود و در ابتدا با اتکا به سرمایه خصوصی و در قالب «سیاست توسعه با تاکید بر سرمایه‌گذاری خصوصی» طی دوره ۱۹۲۳-۱۹۲۹ به انجام رسید. ضمناً در همین زمان، دولت با تصویب و ابلاغ قانون ارتقای صنعت (۱۹۲۷)^۱ رسماً نسبت به تسهیل تأسیس کارخانجات و کارگاه‌های جدید اقدام نمود. در آغاز، دولت سیاست‌های اقتصادی لیبرال را دنبال می‌کرد، اما از این زمان جهت‌گیری به سمت اجرای سیاست‌های جایگزین واردات تغییر کرد.

1 . Teşvik-i Sanayi Kanunu

فاز دو. خیز صنعتی حمایت شده: (۱۹۴۵-۱۹۳۰)

از ابتدای دهه ۱۹۳۰ به منظور تسریع مسیر حرکت و جبران نقایص موجود به ویژه در دوره بحران های جهانی اجرای سیاست ملی گرایانه در ترکیه در دستور کار قرار گرفت. دولت در اوایل دهه ۱۹۳۰ وارد عمل شد تا بهبود اقتصادی را با پیروی از دکترینی به نام دولت گرایی ترویج کند. به عنوان اولین حرکت در این ارتباط، در سال ۱۹۳۰، دولت ترکیه بانک مرکزی جمهوری ترکیه را تأسیس کرد که مسئول تدوین سیاست های پولی و تنظیم عرضه پول بود. در عین حال، حق صدور اسکناس را پس گرفت و شرکت های خارجی و راه آهن و بنادری که توسط سرمایه خارجی اداره می شد را خریداری کرد. در این زمان، درجه ملی شدن اقتصاد ملی به میزان قابل توجهی افزایش یافت. همچنین، سیاست های اقتصادی لیبرال کنار گذاشته شد و به عوض آن سیاست های اقتصادی ملی گرایانه رادیکال، ترویج و اقتصاد دولتی به شدت گسترش یافت. ضمناً دولت با اعلام اولویت توسعه صنعتی، مداخله و سرمایه گذاری خود در تولید صنعتی را گسترش داد.

فاز سه. داخلی سازی با اتکا به سرمایه گذاری خصوصی: (۱۹۴۶-۱۹۶۰)

در این دوره، دولت ترکیه یک سیاست دوسویه را پیگیری کرد: از یک سو در سمت عرضه، اقتصاد سرمایه خصوصی و سرمایه خارجی را برای سرمایه گذاری در بخش صنعتی تشویق کرد و بانک توسعه صنعتی ترکیه را برای اعطای وام به کارآفرینان خصوصی که در صنعت سرمایه گذاری می کردند، تأسیس کرد. از سوی دیگر و از سال ۱۹۵۴، دولت این کشور، نسبت به پیگیری و تشدید سیاست های جایگزینی واردات اقدام نمود. در همان زمان، ابلاغ قانون سرمایه گذاری خارجی (قانون شماره ۶۲۲۴) شرایط ترجیحی زیادی را برای سرمایه گذاران خارجی ارائه می کرد و نتیجتاً سرمایه گذاران از اقتصاد صنعتی مدرن (ایالات متحده، آلمان غربی، فرانسه و ایتالیا) به بازار صنعتی این کشور پیوستند.^۱ در اقتصاد داخل نیز تعداد و اندازه واحدهای خصوصی روند رشد قابل توجهی را طی کرد. طبق آمار، در سال ۱۹۵۱ معادل ۶۶۰ بنگاه خصوصی با بیش از ۱۰ کارمند فعال بود که در سال ۱۹۵۳ این رقم به ۱۱۶۰ شرکت و ۵۳۰۰ شرکت در سال ۱۹۶۰ رسید.^۲

فاز چهار. توسعه صنعتی با اتکا به مشارکت عمومی - خصوصی: (۱۹۷۰-۱۹۶۱)

از سال ۱۹۶۱ و با تأکید قانون اساسی، اقتصاد به سمت توسعه مشترک اقتصاد خصوصی و اقتصاد دولتی، ترکیب سازمان یافته اقتصاد بازار و اقتصاد برنامه ریزی شده و موقعیت پیشرو دولت در زمینه تامین مالی حرکت کرد. در این دوره، ساختار اقتصادی مختلط سازمان های دولتی و تجارت خصوصی برای مدت طولانی با هم وجود داشت. الگوی تقسیم کار صنعتی نیز بدین ترتیب بود که سرمایه گذاری در اقتصاد دولتی عمدتاً در شرکت های بزرگی متمرکز شد که سرمایه و فناوری بالا احتیاج داشت (مانند احداث زیرساخت ها، صنایع فلزی و صنایع شیمیایی) و بخش خصوصی

1. Aytekin, E. Attila (2017). "Sinan Yıldırım. Politics and the Peasantry in Post-War Turkey: Social History, Culture, and Modernization. London and New York: I.B. Tauris, 2017, x+294 pages". New Perspectives on Turkey. 57: 150-154.

2. Karpat, Kemal H.; Turfan, M. Naim; Mango, Andrew (2001). "The Rise of Modern Turkey". The Journal of Military History. 65 (3): 771

عمدتاً در واحدهای کوچک و متوسط مستقر شدند که کالاهای مصرفی روزانه را تولید می‌کردند (مانند صنایع غذایی، نساجی و پوشاک)^۱. لذا، سازمان‌های دولتی از نظر تعداد اندک، اما در مقیاس بزرگ بودند. در مقابل، تعداد مشاغلی که در اختیار افراد خصوصی قرار داشت بسیار زیاد، اما کوچک‌مقیاس بود.^۲ در این دوره با وجودی که اندازه سازمان‌های دولتی و نسبت آن‌ها در ارزش کل تولیدات صنعتی روند کاهشی تدریجی را نشان می‌داد، بخش دولتی برای مدت طولانی بر تولید صنعتی ترکیه تسلط داشت.^۳

در مجموع، طی دهه ۱۹۶۰ در ترکیه بازار داخلی که با تعرفه‌ها و سهمیه‌های بالا محافظت می‌شد، فرصت‌های فراوانی را برای تولیدکنندگان داخلی فراهم کرد. معرفی تکنولوژی پیشرفته، سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها و افزایش درآمد، کارآفرینان را به سوی تولید رادیو، یخچال و سایر کالاهای بادوام مصرفی ترغیب کرد.

فاز پنج. ممانعت از افول صنعتی با اتکا به واردات: (۱۹۷۱-۱۹۷۹)

در دهه ۱۹۷۰، اقتصاد ترکیه شاید به بدترین بحران خود از زمان تاسیس جمهوری ترکیه رسید. مقامات ترکیه اقدامات کافی برای تطبیق با اثرات افزایش شدید قیمت جهانی نفت در سال‌های ۱۹۷۳-۱۹۷۴ انجام نداده بودند و کسری‌های حاصل از آن را با وام‌های کوتاه‌مدت از منابع بین‌المللی تامین مالی کرده بودند. درآمدهای صادراتی به شدت کاهش یافته بود و صنعت تنها از نیمی از ظرفیت خود استفاده می‌کرد. صنایع و سرمایه‌گذاری‌های تازه تاسیس برای جمعیت رو به افزایشی که از مناطق روستایی به شهری مهاجرت کرده بودند، کافی نبود. توسعه فناورانه مورد نیاز که انتظار می‌رفت، تولید صنعتی داخلی را قادر سازد هرگز نمی‌توانست به سطح کافی برسد. به همین دلیل ترتیبی اتخاذ شد تا با وضع «تعرفه ترجیحی بر تجهیزات وارداتی»، ماشین‌آلات تولیدی از کشورهای توسعه‌یافته وارد شود. این امر منجر به کاهش ذخایر ارزی شد.^۴

فاز شش. تضعیف سیاست صنعتی: (۱۹۸۰-۲۰۰۰)

پس از سال ۱۹۸۰ در اقتصاد سیاسی ترکیه و پارامترهای متغیر صنعتی شدن و مداخله دولت این کشور، تغییر پارادایم رخ داد. در این دوره ترکیه در راستای روندهای جهانی، شاهد جایگزینی صنعتی‌سازی به جای واردات با «اجماع واشنگتن» جدید بود. لذا رویکرد کشور از رژیم تجارت حمایتی به اقتصاد صادرات محور تغییر کرد. در این دوره، در پی سیاست‌های پیوستن به اتحادیه اروپا و تجارت جهانی، به دلیل کاهش روند نامطلوب اقتصادی ناشی از تجمع نیروی انسانی در بخش دولتی، نبود مهارت‌های لازم در مدیریت دولتی و مشکلات مالی و بودجه دولتی (اعمال

1. Karpat, Kemal H.; Turfan, M. Naim; Mango, Andrew (2001). "The Rise of Modern Turkey". The Journal of Military History. 65 (3): 771
 2. Brown, L. Carl; Pope, Hugh; Pope, Nicole (1999). "Turkey Unveiled: A History of Modern Turkey". Foreign Affairs. 78 (4): 145.
 3. Esmer, Tolga U. (May 2007). "Turkey from Empire to Revolutionary Republic: The Emergence of the Turkish Nation from 1789 to Present: Akşin, Sina: New York: New York University Press, 335 pp., Publication Date: October 2006". History: Reviews of New Books. 35 (3): 111-112.
 4. Douglas, Howard (2016). The history of Turkey (Second edition.). Santa Barbara, California: ABC-CLIO, LLC. pp. 2-317

فشار بر بودجه ملی)، دولت در خصوص اصلاحات اقتصادی و ساختاری دست به کار شد و مهم‌ترین آن اجرای برنامه «خصوصی‌سازی» بود. خصوصی‌سازی با هدف آزادسازی اقتصادی، کاهش نقش تصدی‌گری دولت و افزایش نقش حاکمیتی آن در اقتصاد، کاهش محدودیت بودجه مورد نیاز بخش عمومی و افزایش کارایی و اثربخشی در اقتصاد کشور صورت گرفت. در این فرایند صنایع مادر نظیر مخابرات، پتروشیمی، فولاد، حمل‌ونقل و کشتیرانی و بنادر به بخش خصوصی واگذار گردید و صنایع هواپیمایی و بانک‌ها مراحل واگذاری را طی کردند.^۱ در مجموع، در این دوره اصلاحاتی در زمینه آزادسازی تجارت، آزادسازی مالی و اصلاحاتی در بخش عمومی و خصوصی‌سازی انجام گرفت که برای هر یک به ترتیب مندرج در جدول ۱-۱ از ابزارهای خاصی بهره گرفته شد.

جدول ۱-۱. اصلاحات و ابزارهای مورد استفاده در ترکیه طی دوره ۲۰۰۰-۱۹۸۰

نوع اصلاحات	ابزارهای سیاستی
آزادسازی تجارت	<ul style="list-style-type: none"> ▪ تشویق صادرات ▪ اعطای اعتبار صادراتی ▪ سیستم تخفیف مالیات بر صادرات ▪ اعطای جوایز نقدی ▪ سیاست تبادل نرخ ارز ▪ تجدیدنظر در نرخ تعرفه‌های واردات ▪ چرخش از واردات «کالای مصرفی» به سوی «کالای سرمایه‌ای»
آزادسازی مالی	<ul style="list-style-type: none"> ▪ توسعه بازار مالی ▪ تطبیق قوانین بانکداری با قوانین بین‌المللی ▪ توسعه نظام مالی ▪ افزایش سهم بخش عمومی در بازار اوراق قرضه ▪ افزایش حمایت از پس‌انداز مالی و تبادل خارجی
اصلاح بخش عمومی	<ul style="list-style-type: none"> ▪ گسترش پایه مالیاتی ▪ منطقی‌سازی سرمایه‌گذاری عمومی از طریق تمرکززدایی در تصمیم‌گیری
اصلاح ساختار بازار	<ul style="list-style-type: none"> ▪ افزایش کارایی شرکت‌های دولتی به منظور اجرای سیستماتیک فرآیند خصوصی‌سازی

Source: Turkish Industrial Strategy Document (2011-2014) Republic of Turkey Ministry of Industry and Trade. (2010)

انتقال ترکیه به نئولیبرالیسم پس از کودتای نظامی در سپتامبر ۱۹۸۰ توسط یک چارچوب سیاست جدید بر اساس پارادایم بازار آزاد و رشد مبتنی بر صادرات انجام شد و با پیوستن ترکیه به سازمان تجارت جهانی (WTO) و اتحادیه گمرکی اتحادیه اروپا در اواسط دهه ۱۹۹۰، به اوج خود رسید. در این دوره، سیاست صنعتی تنزل یافت و در راستای پارادایم «دولت محدود» قرار گرفت.

ب. موج دوم صنعتی شدن ۲۰۰۱ تاکنون

فاز یک. بازتنظیم سیاست‌های صنعتی: (۲۰۰۱-۲۰۰۹)

بحران سال ۲۰۰۱ نقطه عطفی در اقتصاد سیاسی ترکیه به شمار می‌رود، زیرا از بحران اقتصادی ترکیه در سال ۲۰۰۱ تا بحران مالی جهانی ۲۰۰۸ وارد مسیر سیاست صنعتی شد. اصلاحات پس از بحران ۲۰۰۱ در راستای پارادایم اجماع پس از واشنگتن و تأکید آن بر نهادها طراحی گردید و طی آن نه تنها نقش دولت در اقتصاد را محدود نکرد، بلکه آن را مجدداً به‌عنوان یک «دولت تنظیم‌گر» قرار داد. در این دوره و در راستای مدرن‌سازی کشور، برخی نهادهای دولتی مستقل در بخش‌های نظارت بر مقررات بانکی و آژانس‌ها و اپراتورهای مخابرات راه‌اندازی شدند. ضمن آنکه قوانینی با هدف جلوگیری از فساد، تدوین شد. همچنین به‌منظور بهبود پاسخگویی و مدیریت عمومی دولت، برخی قوانین و مقررات سختگیرانه مطابق با استانداردهای بین‌المللی در زمینه انرژی، مخابرات و بانکداری ابلاغ شد. در جدول ۱-۲ فهرستی از قوانین و مقررات مصوب در این دوره ارائه شده است.

جدول ۱-۲. فهرست قوانین و مقررات مصوب در ترکیه طی دوره ۲۰۰۱-۲۰۰۹

تاریخ	قانون / مقرر مصوب
آوریل - مه ۲۰۰۱	<ul style="list-style-type: none"> اصلاح قانون بانک مرکزی با هدف تضمین استقلال بانک مرکزی افزایش سرمایه بانک‌های دولتی و صندوق بیمه سپرده‌های پس انداز (SDIF) تحت برنامه بازسازی بخش بانکی تصویب قانون طرح‌های بازنشستگی انفرادی تصویب قانون شکر برای خصوصی‌سازی شرکت‌های دولتی قند تصویب قانون گاز طبیعی برای آزادسازی بازار گاز طبیعی و پایان دادن به انحصار BOTAS تصویب قانون ارتباطات برای آزادسازی بازار مخابرات
ژوئن ۲۰۰۱	<ul style="list-style-type: none"> تصویب چارچوب‌های حقوقی پشتیبان تعطیلی صندوق‌های تامین مالی بودجه محور
ژانویه ۲۰۰۲	<ul style="list-style-type: none"> تصویب قانون تنباکو: خصوصی‌سازی انحصار دولتی دخانیات و الکل TEKEK اصلاح قانون خریدهای دولتی
مارس ۲۰۰۲	تصویب قانون مدیریت مالی و بدهی عمومی برای ایجاد شفافیت و پاسخگویی
می ۲۰۰۲	اصلاح حقوق بازنشستگی
اوت ۲۰۰۲	ابلاغ بسته سیاستی ۱۴ ماده‌ای با هدف گسترش دموکراسی در کشور

Source: Alpaslan Özerdem and Ahmet Erdi Öztürk (2023)

فاز دو. بازگشت سیاست صنعتی: (۲۰۰۹ به بعد)

بحران مالی جهانی ۲۰۰۹ تعدادی از مسائل ساختاری و آسیب‌پذیری اقتصاد ترکیه را آشکار کرد که منجر به افزایش مداخله دولت در واکنش به شرایط سخت‌تر جهانی شد. در راستای روندهای جهانی، یک سری از سیاست‌های صنعتی برای رسیدگی به مسائل مربوط به وابستگی به وارداتی و نشانه‌های صنعت‌زدایی زود هنگام، معرفی و ارتقای فناوری‌های صنعت ترکیه در دستور کار قرار گرفت. در این دوره، دولت با هدف افزایش صادرات از شدت کنترل بر جریان‌های سرمایه بین‌المللی کاست. سرمایه بین‌المللی مقاومت کرد و جریان‌های ورودی غیرانتخابی سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی و ادغام با زنجیره‌های ارزش جهانی را تشویق کرد.

در همین زمان موضوع عضویت کشور ترکیه در اتحادیه اروپا مدنظر قرار داشته و بدین روی سند سیاست صنعتی ترکیه برای دوره زمانی ۲۰۰۳-۲۰۱۱ تدوین شد. هرچند، به‌رغم پیشرفت‌های صورت گرفته در جایگاه رقابت‌پذیری صنعتی این کشور تحت تاثیر این سند، به استناد اعتبارسنجی اتحادیه اروپا مبنی بر «سازگاری سیاست‌های صنعتی ترکیه با اتحادیه اروپا»، در سال ۲۰۰۷ مشخص شد، سند مذکور در زمینه‌هایی از سیاست صنعتی نظیر: تشدید رقابت در سطح بخش‌ها، تدوین سازوکارهای نظارتی بر عملکرد سیاست‌های صنعتی از منظر کارکرد نیروهای رقابتی و نوع مالکیت و بهره‌وری، کماکان با ضعف مواجه بوده است. لذا، نتایج نامطلوب حاصل از اجرای اولیه سند سیاست صنعتی در سال ۲۰۰۷، وزارت صنعت و تجارت ترکیه را بر آن داشت به بازبینی و اصلاح این سند بپردازد.

سند جدید با عنوان «استراتژی صنعتی برای ترکیه ۲۰۱۱-۲۰۱۴: به سوی عضویت در اتحادیه اروپا»، تغییر شکل صنعت ترکیه برای تبدیل شدن به یک پایگاه تولید فناوری متوسط و بالا برای اوراسیا را پیشنهاد کرد. این سند تلاشی بلندپروازانه مانند چین برای قرار دادن صنعت ترکیه در لبه فناوری نبود، بلکه بیشتر متکی بر مزیت نسبی ترکیه در بخش‌هایی مانند مواد شیمیایی، خودرو، لوازم خانگی، ماشین‌آلات و الکترونیک بود.

این رویکرد در دهمین برنامه پنج ساله ۲۰۱۸-۲۰۱۴ با تمرکز بیشتر بر محصولات با فناوری بالا در داروسازی، فناوری‌های دفاعی دوگانه، تجهیزات پزشکی و افزایش عمق ساخت تجهیزات مولد انرژی‌های تجدیدپذیر پیگیری شد. برنامه پنج ساله یازدهم که در سال ۲۰۱۹ منتشر شد، ارتقای فناوری صنعتی را برای افزایش سهم صادرات محصولات با فناوری متوسط از ۳۹ درصد به ۵۰ درصد، افزایش صادرات با فناوری بالا از ۳۲ درصد صادرات تولیدی در سال ۲۰۱۸ به ۵۸ درصد تا سال ۲۰۲۳ هدفگذاری کرد. این طرح‌ها در راستای توصیه‌های صندوق بین‌المللی پول درباره مشوق‌های پروژه‌محور برای سرمایه‌گذاری‌های با فناوری بالا و صادرات محور، در چارچوبی برای جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی و افزایش یکپارچگی با زنجیره‌های ارزش جهانی قرار داشت. پروژه‌های انتخاب شده شامل تولید داروی زیست‌فناوری، احداث مرکز پتروشیمی در منطقه صنعتی جیهان (که قبلاً آغاز شده است) و پشتیبانی بیشتر از شبکه گسترده پارک‌های فناوری در سراسر کشور بود.

برنامه پنج ساله یازدهم با یک بسته سیاست صنعتی توسط وزارت صنعت و تجارت تکمیل شد و «ابتکار صنعت فناوری محور» برای «بومی سازی سراسری»^۱ نام داشت. در این بسته تمرکز بیشتری بر بخش های مبتنی بر فناوری پیشرفته مانند رایانه، الکترونیک، اپتیک و وسایل نقلیه حمل و نقل قرار داشت و هدف آن کاهش کسری حساب جاری به میزان ۳۰ میلیارد دلار، از طریق کاهش وابستگی بالای واردات در کالاهای واسطه‌ای با فناوری متوسط و بالا بود.

در سال ۲۰۲۰، اقداماتی منطبق قوانین اتحادیه اروپا) برای تشویق عمق ساخت داخلی در پروژه‌های تدارکات عمومی نیز به بسته فوق افزوده شد و سپس از زمان شروع همه‌گیری کووید-۱۹، مجدداً مشوق‌هایی برای «بازسازی» و افزایش سهم تولید داخلی در بخش‌های حیاتی مانند صنایع بهداشتی و دفاعی گنجانده شد. این تمرکز بر کاهش «وابستگی وارداتی» با جهت‌گیری صادرات، با تکیه بر درس‌های آسیای شرقی، و در راستای سیاست‌های صنعتی جدید عمل‌گرایانه امروزی ترکیب شده است.

۱-۲. وضعیت حاکم بر اقتصاد ترکیه در زمان تدوین ویرایش دوم از سند توسعه صنعتی

به‌منظور آشنایی هرچه بیشتر با شرایط موجود در آن زمان، نقاط قوت، ضعف، تهدید و فرصت مقابل این اقتصاد در زمان تدوین سند در ادامه آورده شده است. ضمناً به منظور افزایش کاربرد این مطالعه برای اقتصاد ایران، مقایسه‌ای از درجه تشابه وضعیت مربوط با شرایط حاکم بر اقتصاد ایران نیز در جداول مربوطه صورت گرفته است.

جدول ۱-۳. نقاط قوت اقتصاد ترکیه در زمان تدوین سند سیاست صنعتی و مقایسه با ایران

درجه تشابه با ایران	نقاط قوت اقتصاد ترکیه
بسیار بالا	موقعیت جغرافیایی
بسیار بالا	تعداد زیاد SMEها و پتانسیل‌های بالای مناطق صنعتی
متوسط	برخورداری از جمعیت جوان
متوسط	وجود ظرفیت کارآفرینی
متوسط	توسعه زیرساخت‌های صنعتی و تنوع تولیدات صنعتی
پائین	توانمندی تولید در حد استانداردهای بین‌المللی

ماخذ: پژوهش حاضر با استناد به سند سیاست صنعتی ترکیه

1. Tech-Driven Industry Initiative' for 'end-to-end localization

جدول ۱-۴. نقاط ضعف اقتصاد ترکیه در زمان تدوین سند سیاست صنعتی و مقایسه با ایران

درجه تشابه با ایران	نقاط ضعف اقتصاد ترکیه
بسیار بالا	کمبود نیروی متخصص
بسیار بالا	کمبود تحقیق و توسعه و نوآوری
بسیار بالا	کمبود منابع مالی
بسیار بالا	عدم مدیریت مؤثر منابع طبیعی و انرژی
بسیار بالا	کمبود هماهنگی و همکاری میان سازمان‌های دولتی
بسیار بالا	تولید محدود محصولات با ارزش افزوده بالا
بسیار بالا	وجود اقتصاد غیررسمی
بسیار بالا	کمبود سرمایه‌گذاری
بسیار بالا	عدم وجود فرهنگ رقابت
بسیار بالا	توانایی پایین شرکت‌های کوچک و متوسط در صادرات و بازاریابی
بسیار بالا	کمبود زیرساخت‌ها
بسیار بالا	کمبود فضای سرمایه‌گذاری و کسب‌وکار
بسیار بالا	عدم دریافت اطلاعات صنعت به صورت سیستماتیک
بسیار بالا	عدم توازن منطقه‌ای
بسیار بالا	اجرای ناکافی راهبردهای خوشه بندی
بالا	عدم امکان دسترسی به اطلاعات به‌طور منظم و از یک منبع واحد
بالا	هزینه بالای تامین نهاده‌ها
بالا	کمبود خوشه‌سازی
بالا	ضعف صنعت در تولید فناوری و عدم موفقیت در گسترش استفاده از فناوری روز

ماخذ: پژوهش حاضر با استناد به سند سیاست صنعتی ترکیه

جدول ۱-۵. تهدیدات مقابل اقتصاد ترکیه در زمان تدوین سند سیاست صنعتی و مقایسه با ایران

درجه تشابه با ایران	تهدیدات مقابل اقتصاد ترکیه
بسیار بالا	وابستگی فناورانه
بسیار بالا	کمبود تجهیزات حمل‌ونقل و زیرساختی
بالا	واردات مواد واسطه‌ای
بالا (به سبب فشار استانداردهای زیست‌محیطی بر تولیدکنندگان)	تغییرات اقلیمی و زیست‌محیطی
متوسط (به سبب اتکای پائین ایران به صادرات صنعتی)	افزایش رقابت بین‌المللی

ماخذ: پژوهش حاضر با استناد به سند سیاست صنعتی ترکیه

جدول ۱-۶. فرصت‌های مقابل اقتصاد ترکیه در زمان تدوین سند سیاست صنعتی و مقایسه با ایران

درجه تشابه با ایران	فرصت‌های مقابل اقتصاد ترکیه
بسیار بالا	غنی بودن از منابع انرژی تجدیدپذیر
بالا	بازار وسیع کشورهای همسایه
متوسط	توسعه و تحولات فناوری
متوسط	افزایش مزیت رقابتی مبتنی بر اطلاعات (تولید و استفاده از اطلاعات)
متوسط	افزایش استفاده از فناوری اطلاعات و نوآوری در صنعت
بسیار پائین (به سبب تحریم‌ها)	هدایت سرمایه‌گذاران خارجی به حوزه‌های تسریع‌کننده پویایی فناوری-اجتماعی
بسیار پائین (به سبب تحریم‌ها)	جهانی شدن
بسیار پائین	برجسته شدن مشارکت بین کشورها
بسیار پائین	توسعه فرهنگ نهادی و شرکتی
پائین	الحاق به اتحادیه اروپا و همگن شدن اطلاعات و مطالعات
پائین	آزادسازی سیستم‌های تجارت بین‌الملل
پائین	افزایش اندازه بازار داخلی
پائین	افزایش اهمیت تولید محصولات باکیفیت و ارزش افزوده بالا
پائین	افزایش تقاضا برای محصولات متنوع و با کیفیت بازارهای جهانی
پائین	توسعه مدل‌های جدید رقابت‌پذیری
پائین	اهمیت روزافزون تولید محصول با ارزش افزوده، کیفیت و کارایی
پائین	تحولات مثبت مربوط به محیط زیست و تغییرات آب و هوایی

ماخذ: پژوهش حاضر با استناد به سند سیاست صنعتی ترکیه

با توجه به نقاط قوت (موقعیت جغرافیایی، برخورداری از جمعیت جوان و ...)، ضعف (کمبود نیروی انسانی متخصص، سرمایه، هزینه بالا، محدود بودن محصولات با فناوری بالا و ...)، فرصت‌ها (دسترسی به بازار گسترده کشورهای همسایه، ...) و تهدیدهای (واردات مواد واسطه‌ای و ...) پیش‌روی ترکیه، در زمان تدوین سند سیاست‌های صنعتی، به وضوح، وجوه تشابه با شرایط حاکم بر اقتصاد ایران مشاهده می‌شود.

بخش دوم

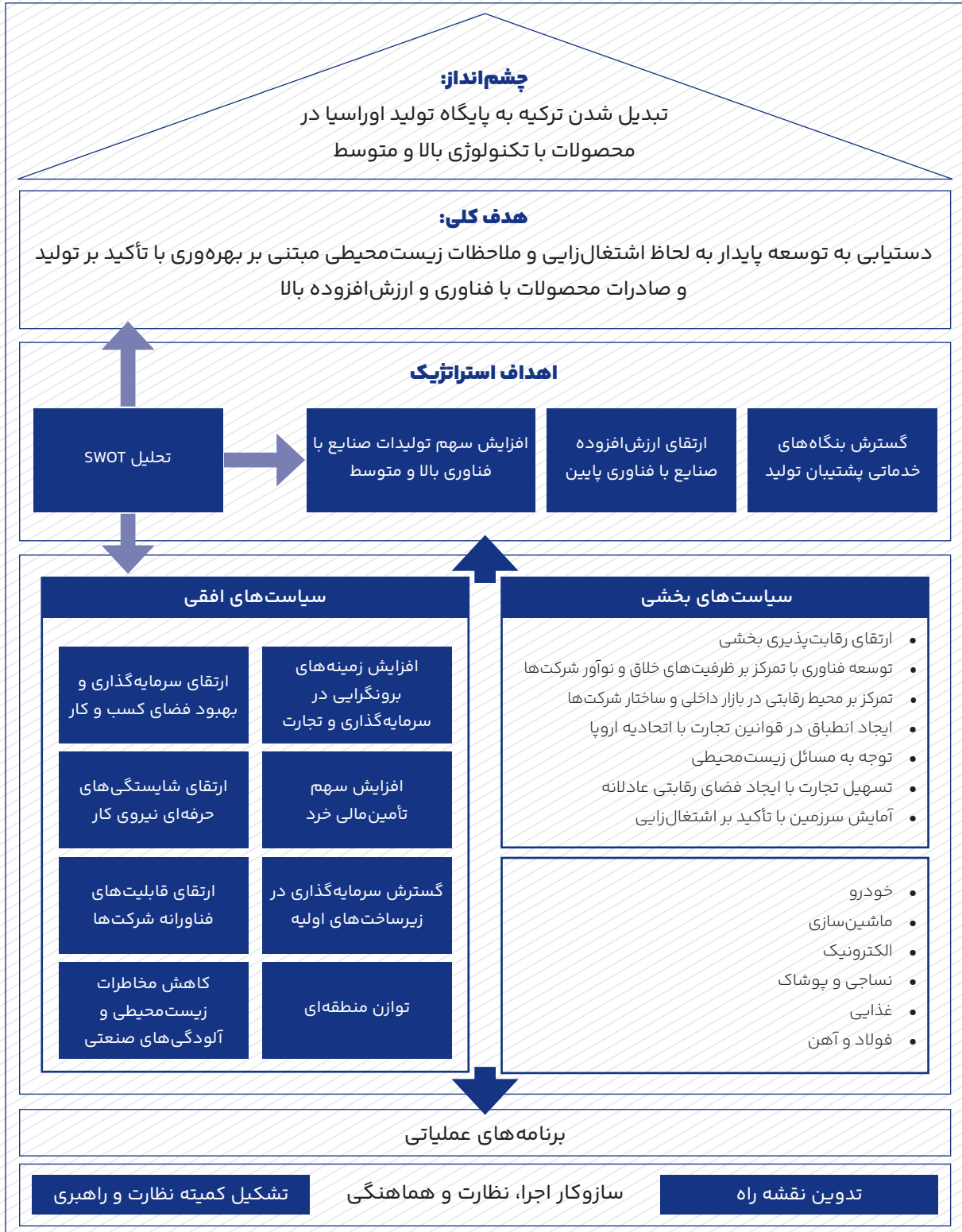
متن سند توسعه صنعتی ترکیه

فصل ۲

مدل راهبرد صنعتی ترکیه

۱-۲. اجزای سند توسعه صنعتی ترکیه در یک نگاه

سند توسعه صنعتی ترکیه در یک نگاه به صورت شکل ۱-۲ قابل تصویر است.

شکل ۱-۲. مدل راهبرد صنعتی ترکیه در یک نگاه

۲-۲. اجزای تفصیلی سند توسعه صنعتی ترکیه

۲-۲-۱. چشم انداز

چشم انداز بلندمدت استراتژی صنعتی ترکیه در چارچوب چشم انداز استراتژی بلندمدت ۲۰۲۳-۲۰۰۱ ترکیه تدوین شده است. استراتژی مذکور در برنامه نهم توسعه تدوین شده بود و سالهای ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۳ را برای اقتصاد ترکیه به صورت زیر توصیف می‌کرد:

«ترکیه، کشوری خواهد بود در زمره جوامع متکی بر اطلاعات، در مسیر رشد با ثبات، مبتنی بر عدالت محوری بالا، رقابت پذیر در سطح جهانی و برخوردار از انسجام با اقتصاد اتحادیه اروپا»

در چارچوب این چشم انداز کلی، چشم انداز بلندمدت استراتژی صنعتی ترکیه به صورت زیر تدوین شده است:

«تبدیل شدن به پایگاه تولید اوراسیا در زمینه محصولات با فناوری متوسط و پیشرفته»

به تناسب چشم انداز طراحی شده، هدف کلی استراتژی صنعتی ترکیه، افزایش رقابت پذیری و کارایی صنعت ترکیه و سرعت بخشی به فرآیند تبدیل شدن به یک ساختار صنعتی است که سهم بیشتری در صادرات جهانی داشته و عمدتاً محصولات با فناوری پیشرفته با ارزش افزوده بالا تولید می‌کند. در عین حال، دارای نیروی کار واجد شرایط و حساس به محیط زیست و جامعه نیز خواهد بود.

۲-۲-۲. اهداف استراتژیک

در این سند سه هدف استراتژیک اساسی به صورت زیر ترسیم شده است:

الف. ارتقای جایگاه شرکت‌هایی که بتوانند به طور مستمر مهارت‌های خود را بهبود بخشند:

در محدوده استراتژی صنعتی، محیط سرمایه‌گذاری و تجارت در ترکیه به گونه‌ای اصلاح می‌شود که امکان توسعه شرکت‌هایی که بتوانند به طور مستمر مهارت‌های خود را بهبود بخشند، فراهم آید و شرکت‌های مزبور قادر به ادامه حیات و رشد در فضای رقابتی فعلی باشند. عملکرد توسعه صنعت ترکیه با وزن شرکت‌هایی که می‌توانند به طور مستمر مهارت‌ها و توانایی‌های خود را بهبود بخشند، ارتباط مستقیم خواهد داشت. استراتژی صنعتی به کسب و کارهایی که دارای مهارت‌های فنی بالا و نیروی کار واجد شرایط باشد، کمک می‌کند تا بتوانند با شرایط متغیر و رقابت در بازارهای ملی و بین‌المللی سازگار شوند. در چارچوب این استراتژی از توجه و اهمیت به نوآوری، بهبود نیروی کار واجد شرایط و استفاده موثر از فناوری اطلاعات و ارتباطات حمایت می‌شود.

ب. افزایش سهم صنایع با فناوری متوسط و بالا در سبد تولید و صادرات:

هدف استراتژیک دوم سند، حرکت به سمت تولید با ارزش افزوده بالا در بخش‌های با فناوری متوسط و بالا است. با این حال، این واقعیت که مقیاس تولید بخش‌های موضوعی در ترکیه به طور کلی نسبت به رقبای جهانی پایین است، دستیابی به این هدف را در میان مدت دشوار می‌کند. راهبردهای سرمایه‌گذاری در ساخت وسایل نقلیه موتوری زمینی، ماشین‌آلات، تجهیزات پزشکی، ابزار دقیق و نوری، شناورهای هوایی و فضایی، صنایع الکترونیک و پزشکی است که در حال حاضر در این گروه وجود داشته و پتانسیل رشد مهمی دارند.

ج. چرخش نقطه اتکا به سمت محصولات با ارزش افزوده بالا در بخش‌های با فناوری پایین:

ترکیه به مقیاس مهمی از تولید در صنایع سنتی دست یافته است. این تجربه یک مزیت مهم از منظر گذار به سمت محصولات با ارزش افزوده بالا در تولیدات صنعتی است. در این ارتباط، حمایت‌هایی برای افزایش ارزش افزوده انجام خواهد شد و در آن فعالیت‌های مولد ارزش افزوده مانند طراحی، برندسازی و لجستیک توسعه می‌یابد و اثربخشی شرکت‌های ترکیه‌ای در زنجیره‌های ارزش جهانی را افزایش می‌دهد.

۲-۲-۳. حوزه‌های سیاستی اولویت‌دار

استراتژی صنعتی اتخاذ شده در چارچوب یک سیاست جامع اجرا خواهد شد. در محدوده این سیاست جامع، سیاست‌هایی که به منظور دستیابی به اهداف استراتژی صنعتی تدوین شده‌اند، در دو دسته سیاست‌های افقی و سیاست‌های بخشی به شرح زیر مورد بررسی قرار می‌گیرند.

۲-۲-۳-۱. سیاست‌های صنعتی افقی

الف. سیاست‌های ناظر بر سرمایه‌گذاری و فضای کسب‌وکار

الف-۱. کاهش بوروکراسی و ساده‌سازی رویه‌ها به منظور بهبود فضای کسب و کار

الف-۲. تداوم کمک‌های دولتی به منظور حمایت از آن‌دسته شرکت‌های کوچک و متوسط اطلاعات پایه و فناوری پایه که دارای عملکرد صادراتی یا پتانسیل صادراتی بوده و ضمن کمک به رشد هدفگذاری شده، امکان بالاتری برای هماهنگی با قوانین اتحادیه اروپا فراهم خواهند آورد؛

الف-۳. تسریع در هماهنگی حداکثری با قوانین فنی اتحادیه اروپا به منظور جلوگیری از رقابت ناعادلانه و همچنین تقویت نظام ارزیابی انطباق و سیستم‌های نظارت و کنترل بازار؛

الف-۴. تقویت نظام اعتبارسنجی، ارزیابی انطباق، سیستم صدور گواهینامه و زیرساخت‌های کیفیت برای افزایش رقابت‌پذیری شرکت‌ها؛

الف-۵. توسعه خدمات آموزشی و مشاوره‌ای در مراحل راه‌اندازی و توسعه کسب‌وکارها به منظور افزایش قدرت رقابت شرکت‌های کوچک و متوسط و کارآفرینان و کمک به ورود آنها در بازار؛

الف-۶. حمایت از ایجاد کارآفرینان و توسعه کسب‌وکارهای کوچک و متوسط، بهبود بهره‌وری و نهادینه‌سازی اصول حاکمیت نهادی در هماهنگی با استراتژی توسعه SMEها.

ب. تجارت و سرمایه‌گذاری بین‌المللی:

ب-۱. همکاری در سطوح ملی و بین‌المللی در مسیر گذار به ساختار تولید با ارزش‌افزوده بالا

ب-۲. سرمایه‌گذاری‌های خارجی به منظور تسهیل ورود شرکت‌ها به جهان

ج. مهارت‌ها و منابع انسانی:

ج-۱. افزایش حساسیت بخش آموزشی به تقاضای نیروی کار، تقویت سرمایه انسانی در حوزه‌های مورد تقاضای کسب‌وکارها و افزایش انعطاف‌پذیری در ساختار بازار کار از طریق آموزش

ج-۲. ارائه مهارت‌های جدید به نیروی کار خروجی از صنایع در حال افول

ج-۳. رفع نیازهای نیروی کار واجد شرایط بخش‌های در حال افزایش

ج-۴. افزایش مشارکت زنان به‌عنوان نیروی کار

ج-۵. تقویت و ایجاد هماهنگی در ظرفیت اجرای سیاست‌های کار توسط سیاست صنعتی فعال

د. دسترسی SMEها به امور مالی:

د-۱. تداوم اقدامات ناظر بر کاهش اقتصاد غیررسمی. در این خصوص در وهله نخست باید نسبت به افزایش دسترسی شرکت‌ها به منابع مالی اقدام شود.

ه. توسعه فناوری شرکت‌ها:

ه-۱. تقویت سیستم حقوق مالکیت فکری در راستای توسعه همکاری و هماهنگی موثر بین نهادها و ایجاد فرهنگ گسترده رعایت حقوق معنوی در جامعه

ه-۲. گسترش کارکردهای فناوری اطلاعات و ارتباطات در شرکت‌ها در هماهنگی با استراتژی جامعه اطلاعات‌محور و تشویق تحقیق و توسعه و فعالیت‌های نوآوری. از این طریق هماهنگی بین استراتژی علم و فناوری و استراتژی صنعتی تقویت خواهد شد.

ه-۳. اولویت‌بخشی به بخش‌های با فناوری متوسط و پیشرفته با تاکید بر فعالیت‌های تحقیق و توسعه و نوآوری و حمایت از سرمایه‌گذاری در مقیاس بزرگ، سرمایه‌گذاری مشترک و پروژه‌های تحقیق و توسعه جامع.

و. بخش‌های زیرساختی:

و-۱. به حداقل رسانی هزینه تامین نهاده‌ها در تولید کالا و خدمات به ویژه در تامین نیازهای زیرساختی فیزیکی در بنگاه‌ها و بازسازی و تقویت فضای رقابتی در بخش‌های زیربنایی. علاوه بر این، سرمایه‌گذاری در این بخش‌ها به گونه‌ای تشویق خواهد شد که در افق چشم انداز ترکیه تبدیل به یک پایگاه سرمایه‌گذاری منطقه‌ای شود.

و-۲. افزایش بهره‌وری انرژی به منظور کاهش هزینه‌های ورودی صنعت. علاوه بر این، اقداماتی برای اطمینان از افزایش سهم منابع انرژی تجدیدپذیر در تولید انرژی در ترکیه انجام خواهد شد.

ز. محیط:

ز-۱. ایجاد یکپارچگی میان سیاست‌های صنعتی و زیست‌محیطی و تضمین پایداری رشد صنعتی.

در صنعت، استانداردهای تولید مطابق با مقررات بهداشت و محیط زیست خواهد بود و استانداردهای مسئولیت اجتماعی اهمیت بیشتری خواهند داشت.

ز-۲. ایجاد هماهنگی کامل با قوانین اتحادیه اروپا در حوزه‌های زیست‌محیطی. در این خصوص، اقداماتی برای به حداقل رساندن هزینه‌های بالای هماهنگ سازی، به ویژه در شرکت‌های کوچک و متوسط، توسط استراتژی‌های موثر دوره گذار، اتخاذ خواهد شد.

ح. توسعه منطقه ای:

ح-۱. توسعه تحقیق و توسعه مشترک و فعالیت‌های عرضه و بازاریابی کسب‌وکار.

ح-۲. حمایت از شبکه‌سازی و خوشه‌بندی کسب‌وکارها. از این طریق واحدهای صنعتی فعال انگیزه بالاتری برای استقرار در کانون‌های جمعی تولیدی خواهند داشت. و شرکت‌های موجود ترغیب خواهند شد به چنین مناطقی انتقال یابند.

۲-۳-۲. سیاست‌های بخشی:

الف. تدوین استراتژی‌های بخشی برای صنایع تولیدکننده خودرو، ماشین‌آلات، لوازم خانگی برقی و الکترونیک، آهن و فولاد، صنایع چوب، کاغذ و مبلمان و مواد غذایی تحت نظر وزارت صنعت و تجارت؛

ب. افزایش سهم بخش‌های با فناوری متوسط و پیشرفته در تولید و صادرات. با این اقدامات ترکیه می‌تواند به یک پایگاه تولیدی در بخش خودرو، لوازم خانگی، بخش ماشین‌آلات و الکترونیک تبدیل شود؛

- ج. توسعه خوشه‌بندی و انجام تجزیه و تحلیل برای تعیین پتانسیل‌های خوشه‌بندی. در این خصوص، از همکاری بین مشاغل، به ویژه در نواحی صنعتی، حمایت خواهد شد؛
- د. سیاست‌های توسعه‌بخشی و منطقه‌ای در خدمت افزایش کارایی و رقابت‌پذیری مناطق در تناظر با سیاست‌های اتحادیه اروپا و در عین حال سازگار با استراتژی صنعتی؛
- هـ. ایجاد «سامانه اطلاعات کارآفرین» که به سرمایه‌گذاران در بازار و سایر کاربران امکان می‌دهد با جمع‌آوری، به‌روزرسانی و ارائه داده‌های مربوط به فعالیت‌های صنعتی به صورت کل‌نگر، سیستماتیک و منطبق، با هماهنگی وزارت صنعت و تجارت پیش روند.

۲-۴. حوزه‌های سیاست صنعتی افقی

حوزه‌های سیاستی افقی در این سند به شرح زیر می‌باشد:

الف. سرمایه‌گذاری و محیط کسب‌وکار

الف-۱. بهبود مقررات؛

الف-۲. قانون رقابت و سیاست صنعتی؛

الف-۳. حمایت‌های دولتی، مشوق‌ها و سیاست‌های صنعتی؛

الف-۴. استانداردهای سازی و کیفیت.

ب. تجارت و سرمایه‌گذاری بین‌المللی

ب-۱. اتحادیه گمرکی ترکیه و اتحادیه اروپا؛

ب-۲. WTO و سیاست‌های تجاری دوجانبه و چندجانبه؛

ب-۳. سرمایه‌گذاری و روابط اقتصادی خارجی.

ج. بخش‌های زیرساخت

ج-۱. مقررات صنایع شبکه؛

ج-۲. بخش انرژی الکتریکی؛

ج-۳. بخش مخابرات؛

ج-۴. بخش حمل‌ونقل.

د. توسعه منطقه‌ای:

توسعه خوشه‌ها در ۱۰ گروه به شرح جدول ۲-۲ قابل بیان است:

جدول ۱-۲. انواع خوشه‌ها برحسب الزام به توسعه در سند سیاست صنعتی ترکیه

شرایط فاکتور	توسعه پایگاه خوشه ای	تشکیل خوشه	ایجاد شبکه بین بازیگران	نوآوری و کارآفرینی	حوزه نیازمند توسعه
خوشه محصولات الکترونیکی	خوشه سرامیک	خوشه قطعات و لوازم جانبی خودرو	خوشه ماشین‌آلات	خوشه غذای فرآوری شده	عنوان خوشه
خوشه خودرو	خوشه مواد غذایی ارگانیک	خوشه قایق بادبانی	خوشه نساجی	خوشه نرم افزار	

سایر سیاست‌های افقی را می‌توان به شرح زیر برشمرد:

- ◀ توسعه مهارت‌ها و منابع انسانی؛
- ◀ تامین مالی صنایع کوچک و متوسط؛
- ◀ کاربرد فناوری در سطح شرکتی.

۲-۵. حوزه‌های سیاست صنعتی افقی

با در نظر گرفتن رویکردهای استراتژی بخشی در اتحادیه اروپا، حوزه‌های سیاست صنعتی افقی با هماهنگی وزارت صنعت و تجارت و بر اساس گزارش‌های رقابت‌پذیری بخشی و با همکاری کمیته‌های فنی بخشی وزارت و کمیته‌های بخشی اتاق بازرگانی ترکیه تهیه شده است.

۲-۵-۱. دانش و فناوری

ظرفیت شرکت‌ها به منظور انجام نوآوری تحت دانش و فناوری، ارزیابی می‌شود. وضعیت فعلی فعالیت‌های تحقیق و توسعه، دسترسی به منابع مالی، مهارت‌های نیروی کار و حقوق مالکیت صنعتی در این بخش مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته و بر اقدامات میان‌مدت، تأکید می‌شود.

۲-۵-۲. شرایط رقابت

ساختارهای رقابت در بازار داخلی که شرکت‌ها در آن فعالیت می‌کنند، بررسی می‌شود و کلیه مصادیق ادغام، تملک و اختلال در رقابت که ممکن است محیط رقابت در بخش را تحت تأثیر قرار دهد، احصاء می‌شود.

۲-۵-۳. چارچوب مقرراتی

کلیه مقررات به اجرا درآمده، حوزه‌های مشکل‌زا و اقداماتی که باید در دوره بعد در خصوص گام‌های اداری، استانداردهای فنی، بهداشت و ایمنی و جابجایی آزاد کالا طبق رویه‌های اتحادیه اروپا برداشته شود، پوشش داده می‌شود.

۲-۲-۵-۴. بخش محیط زیست و انرژی

میزان پایداری بخش صنعت با تغییرات آب و هوا، ضایعات، شدت انرژی‌بری و بهره‌وری انرژی ارزیابی شده و بر اقداماتی که باید انجام شود، تاکید می‌شود.

۲-۲-۵-۵. رقابت و تجارت خارجی

عوامل مؤثر بر رقابت‌پذیری و مسائل ضد دامپینگ و موانع تجاری که احتمالاً باعث رقابت ناعادلانه در بازار بین‌المللی می‌شوند، باید احصاء شود.

۲-۲-۵-۶. اشتغال و جغرافیا

اهمیت بخش صنعت در اقتصاد ملی بر مبنای عملکرد اشتغال صنعتی مورد نظر قرار دارد و موانع افزایش اشتغال شناسایی و رفع می‌شود. علاوه بر این، خوشه‌های موجود در این بخش با لحاظ مناطق جغرافیایی که شاغلین صنعتی و بنگاه‌ها در آن متمرکز هستند، مورد نظر قرار می‌گیرد.

۲-۲-۶. حوزه سیاست‌های صنعتی بخشی

به لحاظ صنایع هدف نیز موارد زیر مد نظر قرار دارد:

۲-۲-۶-۱. بخش خودرو

صنعت خودرو ترکیه با پذیرش درک تولید با ارزش‌افزوده بالا برای بازارهای جهانی در دهه ۲۰۰۰، گام‌های مهمی را در مدیریت کیفیت، رقابت جهانی، تحقیق و توسعه و مدیریت فناوری و منابع انسانی برداشته است. پس از بحران ۲۰۰۱، دستاوردهای چشمگیری در زمینه اشتغال، تولید و صادرات حاصل شده است.

سیاست اصلی که برای آینده نزدیک اتخاذ گردید، شامل **ایجاد هماهنگی میان مقررات و نرخ‌های مالیاتی این بخش با ارقام مشابه در اتحادیه اروپا** می‌باشد. مجموعه مشوق‌های پیش‌بینی شده، مبتنی بر نیازهای بخش خودروسازی و آن‌دسته راه‌حلی‌هایی مانند واردات خودروهای دست دوم و تعرفه گمرکی مشترک است که فرصت ورود خودروسازان را به تجارت خارجی باز می‌کنند.

۲-۲-۶-۲. بخش ماشین‌آلات

صنعت ماشین‌آلات ترکیه از سال ۲۰۰۱ به سرعت در حال رشد و گسترش در سطح بین‌المللی است. این بخش با توجه به فشار محصولات وارداتی در بازار داخلی، عملکرد خوبی نسبت به میانگین صنعت تولید داشته و به سمت بازارهای خارجی گرایش یافته و در حال حاضر در صادرات محصولات با فناوری پایین بسیار موفق است.

در سند بر تمرکز بلندمدت بر رشد مستمر صنایع ماشین‌سازی و حرکت در جهت تولید ماشین‌آلات با فناوری متوسط و بالا در میان مدت تاکید شده است. در این چارچوب، هدف این بخش دستیابی به

موقعیتی مناسب در بخش تولید ماشین‌آلات جهان و تبدیل شدن به یکی از ۱۵ کشور برتر در این زمینه است. انتظار می‌رود تحقق این امر از طریق شرکت‌هایی که بر تولید کالاهای باکیفیت و با ارزش افزوده بالا متمرکز هستند و یا از طریق شرکت‌هایی که طرح‌های منحصربه‌فرد ایجاد می‌کنند و مهارت‌های نوآورانه خود را بهبود می‌بخشند، صورت پذیرد.

به منظور دستیابی به اهداف ناظر بر بخش ماشین‌سازی، ضروری است نسبت به موارد زیر اقدام شود:

- ◀ افزایش توانمندی‌های طراحی؛
- ◀ توسعه مدل‌هایی برای کاهش هزینه‌های تامین مالی؛
- ◀ ایجاد سیستم‌های تامین مشترک؛
- ◀ گسترش خدمات مشاوره مدیریت و درک حرفه‌ای مدیریت؛
- ◀ بهبود فرآیند تحقیقات بازار؛
- ◀ خدمات پس از فروش مشترک؛
- ◀ پشتیبانی از خدمات مشاوره بازاریابی؛
- ◀ افزایش سهم بازار کشورهای همسایه، کشورهای ترک زبان و کشورهای آفریقای شمالی در سید صادرات ماشین‌آلات کشور؛
- ◀ توسعه سیستم‌های تامین مالی برای امکان فروش اقساطی در خارج از کشور بدون آسیب رساندن به ساختار مالی شرکت؛
- ◀ ارائه آموزش‌های حرفه‌ای؛
- ◀ گسترش نام تجاری؛
- ◀ افزایش و گسترش منابع تحقیق و توسعه؛
- ◀ ایجاد حوزه‌های فناورانه برای تحقق کلیه بندهای مصرح در قسمت بالا.

۲-۲-۶-۳. صنایع لوازم خانگی (محصولات سفید)

هدف بلندمدت در صنایع لوازم خانگی عبارت است از:

- ◀ تبدیل شدن به یک بازیگر کلیدی و به دست آوردن سهم بازار فزاینده بزرگ در بازار اتحادیه اروپا؛
- ◀ بهبود و حفظ این عملکرد در بلندمدت؛
- ◀ ارائه محصولات و خدمات با کیفیت بالا و رقابتی؛
- ◀ برآورده کردن انتظارات و تبدیل شدن به یک رهبر در اتحادیه اروپا.

با عنایت به هدف برشمرده، جهت‌گیری سیاستی در این صنعت عبارت از موارد زیر است:

- ◀ ارتقای کیفی محصولات به نحوی که منجر به ارتقای رقابت‌پذیری شود؛
- ◀ طراحی محصولات جدید از طریق تکنیک‌های تحقیق و توسعه؛

- ◀ اجرای برنامه‌های باکیفیت و انواع برنامه‌های تعمیر و نگهداری به منظور تولید کالای باکیفیت؛
- ◀ ارائه مدل‌هایی برای کاهش هزینه‌های تامین مالی به منظور کاهش هزینه‌های تولید؛
- ◀ بهبود فرآیند تحقیقات بازار؛
- ◀ برنامه‌ریزی در راستای افزایش سرمایه‌گذاری بر روی برندها و تبلیغ برندها و محصولات ترکیه
- با شرکت در نمایشگاه‌های خارج از کشور؛
- ◀ همگامی با روش‌های پیاده‌سازی فناوری‌های مورد نیاز؛
- ◀ تحقیق و توسعه به منظور انجام سرمایه‌گذاری‌های جدید و طراحی محصولات کم‌مصرف و کم‌هزینه.

۲-۲-۶-۴. صنایع الکترونیک

صنایع الکترونیک بخشی حائز اهمیت محسوب می‌شود. زیرا یک فعالیت اقتصادی با ارزش افزوده بالا است که اساس فناوری اطلاعات را تشکیل می‌دهد. نزدیکی بخش الکترونیک در ترکیه به بازارهای اتحادیه اروپا، بازار داخلی پویا، بهره‌مندی از تولیدات با کیفیت در استانداردهای جهانی و سازگاری آسان با فناوری‌های جدید از مزایای مهم برای هدف‌گذاری این بخش است که در حال افزایش توان رقابتی خود در بازارهای جهانی از نظر کیفیت و قیمت می‌باشد. با این حال، مواردی مانند دسترسی به منابع مالی، هزینه‌های تحقیق و توسعه، دسترسی به منابع انسانی واجد شرایط، نام تجاری، کمبود زیرساخت‌های قانونی و نهادینه‌سازی، موانعی را برای این هدف به وجود می‌آورند.

همگامی با فناوری‌های در حال تغییر برای بخش الکترونیک در ترکیه برای حفظ و ارتقای رقابت ضرورت دارد. سیاست‌های پیش‌بینی‌شده برای اجرا، سیاست‌هایی هستند که حوزه‌های زیر را در بر می‌گیرد:

- ◀ بهبود سازگاری صنایع الکترونیک با فناوری‌های جدید؛
- ◀ گسترش حوزه‌های اجرایی در صنایع الکترونیک با توجه به فناوری‌های جدید؛
- ◀ توسعه مواد و محصولات جدید؛
- ◀ افزایش تقاضا برای محصولات باکیفیت توسط مصرف‌کنندگان در بازارهای داخلی و خارجی؛
- ◀ ارتقای زیرساخت‌های سازمانی و مالی موثر بر صنایع الکترونیک.

۲-۲-۶-۵. بخش نساجی و پوشاک

صنایع نساجی و پوشاک سهم بسیار مهمی در کل تولید، اشتغال و صادرات ترکیه دارد. شرکت‌های فعال در این صنعت عموماً کوچک‌مقیاس هستند و غیررسمی بودن گسترده در این بخش، محدودیت مهمی برای رشد این صنعت به شمار می‌رود. در حالی که شرکت‌های نساجی در استانبول، بورسا و دنیزلی متمرکز هستند، شرکت‌های پوشاک عمدتاً در استانبول فعالیت می‌کنند.

در نظام جدید تجارت جهانی پس از سال ۲۰۰۵، موقعیت محصولات ترکیه ارتباط تنگاتنگی با بازار اتحادیه اروپا پیدا کرده است. جایگاهی که ترکیه از سال ۱۹۹۶ (بدون سهمیه و عوارض گمرکی) در صادرات به اروپا پیدا کرده است، شامل سهم ۶۵ درصدی است. همچنین ۸ درصد صادرات منسوجات و پوشاک ترکیه، به بازار ایالات متحده آمریکا را با وجود عوارض گمرکی بالا تشکیل می‌دهد. عواملی مانند افزایش قیمت مواد خام، نرخ‌های مالیاتی بالا و هزینه‌های بالای نیروی کار بر رقابت‌پذیری این بخش تأثیر منفی می‌گذارد. ترویج سرمایه‌گذاری‌هایی که از تولید دوست‌دار محیط‌زیست حمایت می‌کنند، مهارت‌های تحقیق و توسعه، نوآوری و نوسازی را توصیه می‌کنند.

دانشگاه‌ها و مدارس فنی و حرفه‌ای زیادی در ترکیه وجود دارد که سرمایه انسانی را برای استخدام در این بخش آموزش می‌دهند. تعداد فارغ‌التحصیلان این مدارس بیش از نیاز سالانه این بخش است. از منظر R&D و P&D می‌توان گفت که این گونه فعالیت‌ها در این بخش گسترده نیست.

«استراتژی بخش نساجی، پوشاک، چرم و محصولات چرمی» که با هماهنگی وزارت صنعت و تجارت تهیه شده است، برای روند بازسازی در این بخش اهمیت حیاتی دارد. بر اساس این استراتژی موارد زیر پیگیری خواهد شد:

- ◀ ارائه مشوق جهت جابجایی فعالیت‌های نساجی از بخش‌های غربی ترکیه به شهرهای کمتر توسعه‌یافته شرقی؛
- ◀ تبدیل استانبول و ازمیر به مراکز طراحی و مد برای خوشه‌بندی لباس‌های نساجی در سراسر ترکیه.

۲-۶-۶. بخش مواد غذایی

تولید محصولات غذایی و آشامیدنی برای ترکیه از اهمیت استراتژیک برخوردار می‌باشند و از بزرگترین زیربخش‌ها در بخش‌های صنعت به‌شمار می‌روند. این واقعیت که این بخش دارای ظرفیت ادغام با مناطقی است که در آن تولیدات کشاورزی وجود دارد، امکان تولید در بسیاری از مناطق و ایجاد اشتغال را فراهم می‌کند. این امر به نوبه خود اهمیت این بخش را به دلیل نقش آن در کاهش نابرابری‌های منطقه‌ای و بیکاری افزایش می‌دهد.

این مهم است که سیاست‌هایی برای افزایش رقابت‌پذیری بخش مواد غذایی اجرا شود. این بخش با وجود اینکه عمدتاً برای بازار داخلی تولید می‌کند، قبل از بحران جهانی، توانست صادرات را به‌میزان قابل توجهی گسترش دهد.

سیاست‌های دارای اولویت در این بخش به صورت زیر تعیین شده‌اند:

- ◀ ارتقای ظرفیت‌های نوآورانه شرکت‌های غذایی و آشامیدنی از طریق افزایش همکاری بین مؤسسات تحقیقاتی و صنعت؛
- ◀ تضمین کنترل مؤثر برای افزایش ایمنی مواد غذایی در این بخش؛
- ◀ تهیه طرح‌هایی برای نوسازی کشاورزی و بنگاه‌های غذایی؛
- ◀ احیای شرایط بهداشتی شرکت‌های صنایع غذایی؛
- ◀ بهبود ادغام صنایع غذایی با فرآیند تولید محصولات کشاورزی که مواد اولیه را فراهم می‌کند؛
- ◀ ایجاد تغییراتی در سیاست‌های حمایتی کشاورزی با هدف کاهش هزینه‌ها و بهبود رقابت مؤثر در بازار خارجی؛
- ◀ تقویت زیرساخت‌های حمل‌ونقل؛
- ◀ حمایت از توزیع همگن بخش در سراسر مناطق؛
- ◀ تقویت زیرساخت‌های زنجیره سرد در محصولات کشاورزی و صنایع غذایی به سبب ناکافی بودن خدمات ذخیره‌سازی، سردخانه و بسته‌بندی این بخش؛
- ◀ توسعه فرآیند تولید قراردادی میان صنعتگران حوزه غذایی و کشاورزان؛
- ◀ حمایت از فروش محصولات سنتی با پتانسیل صادرات به بازارهای جهانی (به ویژه محصولات جدید فرآوری شده مانند انگور، خشکبار، زردآلو، انجیر و زیتون که پتانسیل بالایی دارند) با استفاده از نشانه‌های جغرافیایی و برندسازی مورد نیاز؛
- ◀ تشویق و حمایت از تحقیق و توسعه در شرکت‌های مواد غذایی که در بازارهای جهانی رقابت می‌کنند؛
- ◀ اتخاذ تدابیری برای حفاظت از زمین‌های کشاورزی و ممانعت از پراکندگی و کاهش اندازه بنگاه‌های کشاورزی.

۲-۶-۷. بخش آهن و فولاد

بخش آهن و فولاد در ترکیه به دلیل افزایش ظرفیت تولید، پتانسیل صادرات و نهاده‌هایی که به سایر بخش‌ها ارائه می‌دهد، برای عملکرد کلی صنعت تولیدی از اهمیت بالایی برخوردار است. ترکیه صادرکننده و واردکننده خالص محصولات فولادی تخت و با کیفیت خاص است. در مقایسه با رقبای خود، این بخش از نظر هزینه‌های نیروی انسانی ارزان دارای مزیت است، اما از نظر انرژی و هزینه‌های ورودی موقعیت نامطلوبی دارد. در این خصوص، مطالعات برنامه‌ریزی بازرسی ملی (NRP) که مطابق با توافقنامه تجارت آزاد ترکیه-ECSC تهیه شده است، مبنای عمل خواهد بود.

۲-۷. سازوکار اجرا، نظارت و هماهنگی

- ◀ امکان دستیابی به اهداف تعیین شده برای استراتژی صنعتی ترکیه به اثربخشی فرآیندهای اجرا و نظارت و همچنین سیاست‌های درستی که طراحی و تصمیم‌گیری می‌شود، بستگی دارد.
- ◀ علاوه بر تامین و حفظ ثبات درونی طراحی استراتژی صنعتی، تدوین سازوکاری که بتواند به طور مستمر بر اثربخشی مقررات و اقدامات اجرا شده نظارت داشته باشد و نیازهای تغییر را به موقع شناسایی و اصلاحات را توصیه کند، نیز الزامی است.
- ◀ فقدان هماهنگی بین نهادهای دولتی و داده‌های ناکافی در بخش صنعت، اثربخشی فرآیندهای تصمیم‌گیری و اجرا را در بخش دولتی کاهش می‌دهد. در این زمینه، برای موسسات و سازمان‌هایی که مسئولیت اجرای استراتژی صنعتی را بر عهده دارند، ایجاد هماهنگی میان وظایف و اختیارات با منابع و ساختار سازمانی ضروری است.
- ◀ با توجه به این واقعیت که فناوری‌ها و بازارها به سرعت در حال توسعه هستند، اقتصاد بسیار پویاتر از سال‌های گذشته است. از آنجایی که شکست بازار در کشوری در آن سوی جهان می‌تواند مخاطراتی را برای بازارهای ترکیه به همراه داشته باشد، بسیار مهم است که استراتژی صنعتی به صورت دوره‌ای به گونه‌ای ارزیابی شود که به چنین رویدادهای پیش‌بینی نشده پاسخ دهد. در همین راستا «کمیته نظارت و راهبری» با حضور همه ذی‌نفعان اعم از نمایندگان کارفرمایان و کارکنان در صورت لزوم تشکیل و به ریاست معاون وزیر صنعت و تجارت رسمیت می‌یابد.
- ◀ برای اطمینان از اثربخشی استراتژی صنعتی، ایجاد یک همکاری سطح بالا بین بخش دولتی و خصوصی مهم است. علاوه بر این، برای اجرای موثر استراتژی صنعتی در ترکیه و ایجاد ارزش افزوده، همکاری و هماهنگی بین نهادهای دولتی به اندازه همکاری بین بخش دولتی و خصوصی مهم است. از این رو، «کمیته نظارت و راهبری» هماهنگی بین بخش عمومی را در رابطه با استراتژی صنعتی تضمین می‌کند.
- ◀ در چارچوب استراتژی صنعتی، به مؤسسات عمومی مربوطه این فرصت داده می‌شود تا با یکدیگر همکاری کنند. مشارکت در سطح کارشناسی نهادهای عمومی ذیربط در این طرح‌ها تضمین خواهد شد. بنابراین، همکاری که باید انجام شود به حل مشکل فعلی هماهنگی بین نهادها در ترکیه نیز کمک خواهد کرد. مشارکت نمایندگان بخش خصوصی در مطالعات و جلسات نیز در صورت نیاز تضمین می‌شود.
- ◀ کلیه فعالیت‌های دبیرخانه‌ای «کمیته نظارت و راهبری» توسط وزارت صنعت و تجارت صورت خواهد گرفت. وزارت صنعت و تجارت انواع فعالیت‌های دبیرخانه‌ای را در نظارت و ارزیابی استراتژی انجام خواهد داد.
- ◀ برای هر شش ماه، یک گزارش ارزیابی/نظارت به منظور ارزیابی وضعیت اقدامات در سند استراتژی تهیه می‌شود. این گزارش‌ها به کمیته نظارت و راهبری ارائه خواهد شد. در فرآیند ارزیابی و نظارت بر اقدامات و اهداف استراتژی، از خروجی‌های سیستم اطلاعات کارآفرینان نیز بهره خواهند گرفت.

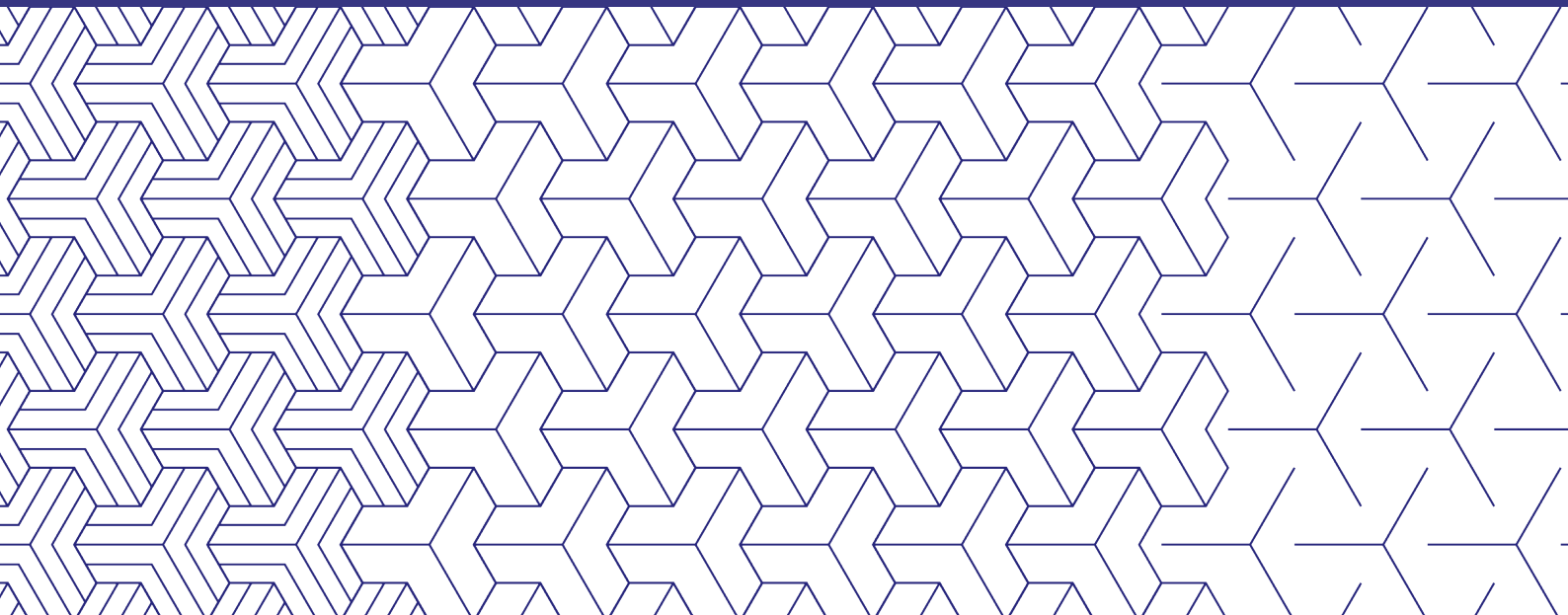
- ◀ کمیته نظارت و راهبری برای ارزیابی آثار اقدامات صورت گرفته، تحت استراتژی صنعتی به عنوان مرجع اجرا و نظارت عمل خواهد کرد. خروجی‌های اقدامات صورت گرفته توسط کمیته نظارت و راهبری ارزیابی شده و در صورت لزوم، مطابق با این ارزیابی‌ها، بازخورد کمیته به اقدامات مذکور ارائه خواهد شد.
 - ◀ چنانچه لازم باشد، موضوعاتی که در دستور کار مشترک بین بخش دولتی و خصوصی قرار دارد، در دستور کار کمیته نظارت و راهبری و ابتکارات قرار می‌گیرد. بنابراین تمامی موضوعات مرتبط با استراتژی صنعتی می‌تواند در کمیته نظارت و راهبری مورد بحث قرار گیرد.
 - ◀ هر شش ماه یکبار، موضوعات ارزیابی شده توسط بخش دولتی و خصوصی در کمیته نظارت و راهبری، به صورت عندالزوم توسط وزارت صنعت و تجارت ارائه می‌شود. در این راستا، اجرا، نظارت و ارزیابی استراتژی صنعتی با هماهنگی وزارت صنعت و تجارت و با همکاری نزدیک با بخش خصوصی صورت می‌گیرد.
 - ◀ برای اجرا، نظارت و ارزیابی راهبرد صنعتی، دبیرخانه‌ای به ریاست وزارت صنعت و تجارت تشکیل می‌شود.
- جلسات کمیته نظارت و راهبری حداقل هر شش ماه یک بار و جلسات فوق‌العاده حداقل هر سه ماه یکبار برگزار می‌شود.

فصل ۳

برنامه‌های اقدام

۱-۳. برنامه‌های اقدام متناظر با حوزه‌های سیاستی افقی

برنامه اقدام متناظر با حوزه‌های سیاستی مندرج در سند به شرح جداول ۱-۳ الی ۸-۳ می‌باشد.

جدول ۱-۳. برنامه‌های اقدام متناظر با حوزه سیاستی ۱: بهبود سرمایه‌گذاری و محیط کسب‌وکار

اقدام	واحد مسئول	واحد همکار	شاخص عملکرد	دوره زمانی	فعالیت‌ها و توضیحات
۱	KOSGEB	وزارت صنعت و تجارت، معاونت خزانه‌داری، معاونت تجارت خارجی، اتاق‌های اتحادیه و بورس کالا ترکیه، TESK	<ul style="list-style-type: none"> تعداد فعالیت‌های اطلاع‌رسانی و ترویجی انجام‌شده برای ارتقای فرهنگ کارآفرینی: حداقل ۲۰ مورد در هر سال تعداد حمایت‌ها و میزان حمایت‌های انجام‌شده از کارآفرینان تعداد مراکز کسب‌وکاری تازه تاسیس: سالانه حداقل ۳ مرکز 	۲۰۱۳-۲۰۱۱	هدف این است که فرهنگ کارآفرینی با حمایت از کارآفرینان کوچک و متوسط به ویژه فعال در بخش‌های تولیدی تعمیم یابد.
۲	وزارت صنعت و تجارت	وزارت دادگستری، وزارت دارایی، هیئت بازار سرمایه، دانشگاه‌ها، اتحادیه حسابداران رسمی ترکیه، TOBB، اتحادیه شهرداری‌ها	تدوین قوانین ثانویه (۳) آیین‌نامه، ۹ دستورالعمل و ۹ بیانیه) مطابق با قانون تجارت ترکیه	۲۰۱۲	با تصویب قانون تجارت ترکیه، شرکت‌های بهبود سرمایه‌گذاری و محیط کسب‌وکار فراهم می‌شود.
۳	وزارت امور مالی	وزارت صنعت و تجارت، معاونت بازرگانی خارجی و سایر وزارتخانه‌های ذیربط	<ul style="list-style-type: none"> تعداد خدماتی که جهت شرکت‌های فعال در بخش‌های صنعتی به رسانه الکترونیکی منتقل می‌شوند. تعداد قوانین ناظر بر کاهش بوروکراسی تعداد بیانیه‌ها و فرم‌هایی که تمدید می‌شوند. 	۲۰۱۴-۲۰۱۱	در چارچوب اصلاحات قوانین و اجرائیات، کلیه اظهارنامه‌ها، و وجوهی که مؤدیان مالیاتی برای رویه مالیاتی استفاده می‌کنند، بررسی می‌شود.

اقدام	واحد مسئول	واحد همکار	شاخص عملکرد	دوره زمانی	فعالیت‌ها و توضیحات
۴	وزارت صنعت و تجارت	وزارت دادگستری، وزارت دارایی، هیات مدیره بازار سرمایه، دانشگاه‌های وابسته به تامین اجتماعی، سازمان‌های توسعه، دفاتر حمایت از سرمایه‌گذاری	افزایش تعداد بیمه شدگان و میزان درآمد اولیه	۲۰۱۱-۲۰۱۴	این قانون اصلاح می‌شود و اقدامات دیگری برای تسهیل فرآیندهای تاسیس شرکت‌ها و افتتاح دفاتر تجاری، ساده‌سازی رویه‌های مربوطه، کاهش عملیات اداری، کاهش هزینه‌ها، سرعت بخشیدن به تراکنش‌های اینترنتی و تسهیل انجام خواهد شد.
۵	معاونت بازرگانی خارجی	وزارت صنعت و تجارت، وزارت بهداشت، وزارت کار و تامین اجتماعی، وزارت فواید عامه و شهرک‌سازی، معاونت گمرکات، سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات، موسسه استاندارد ترکیه، آژانس اعتباربخشی ترکیه، دانشگاه‌ها، سازمان‌های غیردولتی، ارگان‌های ارزیابی انطباق	<ul style="list-style-type: none"> تعداد جلسات سمینار در سال (۵ جلسه در سال بین ۲۰۱۱-۲۰۱۴) تعداد سهامداران شرکت کننده در سمینارها / جلسات (هدف ۹۰ نفر در سال ۲۰۱۴) دفعات به روزرسانی و ابلاغ قانون تعداد پروژه‌های به انجام رسیده در بهبود زیرساخت‌های کیفی در ترکیه 	۲۰۱۱-۲۰۱۴	<ul style="list-style-type: none"> نظارت بر اعمال قوانین فنی برای عرضه و تقاضای محصولات باکیفیت و ایمن و اطلاع‌رسانی منظم به اشخاص ذیربط. هماهنگ‌سازی سیستم کنترل ایمنی محصولات در واردات اتحادیه اروپا از کشورهای ثالث؛ همسوسازی قوانین ترکیه در مورد ایمنی محصول متناسب با تحولات اتحادیه اروپا و توسعه پروژه‌هایی برای اطمینان از عرضه محصولات ایمن
۶	مقام رقابتی	نخست وزیر	تدوین دفترچه راهنما	۲۰۱۱-۲۰۱۴	با کتابچه راهنمای تهیه شده در نظر است که اقدامات نهادها و سازمان‌های عمومی از نظر شرایط رقابت ارزیابی شود.

فعالیت‌ها و توضیحات	دوره زمانی	شاخص عملکرد	واحد همکار	واحد مسئول	اقدام
اموراتی از قبیل، تأسیس شرکت جدید، درخواست مجوز، درخواست‌های حمایت مالی، درخواست‌های کارکنان، اظهارنامه‌ها و گمرکی، پرداخت‌های مالیاتی، درخواست ورشکستگی، اصلاح اساسنامه، ابلاغ مجمع عمومی، از طریق یک درگاه آنلاین واحد اجرا می‌شود.	۲۰۱۱-۲۰۱۴	<ul style="list-style-type: none"> • آغاز معاملات آنلاین شرکت از سال ۲۰۱۱ • تکمیل مطالعات ناظر بر افزایش دامنه خدمات در چارچوب برنامه عملیات آنلاین شرکت‌ها 	وزارت امور مالی (اداره دارایی)، معاون بازرگانی خارجی، معاون گمرک، مؤسسه تأمین اجتماعی، KOSGEB، TÜRKSAT، TOBB	وزارت صنعت و تجارت	اجرای پروژه معاملات آنلاین در شرکت‌ها
در چارچوب مطالعات استقرار نظام مالیاتی مؤثر و کارآمد، قانون جدید مالیات بر درآمد منطبق با اقتصاد بازار آزاد، از سرمایه‌گذاری و اشتغال حمایت می‌کند و با افزایش سازگاری مالیاتی، سهم اقتصاد غیررسمی را کاهش می‌دهد.	۲۰۱۲	تصویب قانون	معاونت سازمان برنامه‌ریزی کشور، معاونت خزانه‌داری، سازمان امور مالیاتی، شورای مالیاتی	وزارت امور مالی	سازماندهی مجدد سیستم مالیات بر درآمد

جدول ۳-۲. برنامه‌های اقدام متناظر با حوزه سیاستی ۲: تجارت و سرمایه‌گذاری بین‌المللی

اقدام	واحد مسئول	واحد همکار	شاخص عملکرد	دوره	فعالیت‌ها و توضیحات
۱ پیگیری استراتژی تنوع‌بخشی صادراتی	معاونت بازرگانی خارجی	اتحادیه‌های صادرکننده	تهیه اسناد استراتژی تنوع‌بخشی صادراتی	۲۰۱۱-۲۰۱۴	برای کاهش وابستگی به بخش‌ها و کشورها در صادرات، استراتژی‌های بخش و کشور برای ایجاد بازارهای صادراتی جدید تهیه خواهد شد.
۲ حمایت از افزایش ظرفیت‌های بازاریابی و صادراتی شرکت‌های کوچک و متوسط	KOSGEB	-	<ul style="list-style-type: none"> تعداد SME‌های مورد حمایت در تحقیقات بازار برخوردار از صادرات بالاتر به نسبت سال قبل تعداد جلسات اطلاع‌رسانی در خصوص حمایت‌های ارائه شده برای تحقیقات بازار و افزایش صادرات: حداقل ۲۰ مورد در هر سال 	۲۰۱۱-۲۰۱۴	هدف آن است که ظرفیت‌های بازاریابی و صادرات SME‌ها با حمایت‌های صادراتی و فعالیت‌های آگاهی‌بخشی برای SME‌ها افزایش یابد.
۳ تقویت ظرفیت‌های سیاست‌گذاری، هماهنگی و اجرایی در خصوص سرمایه‌گذاری‌های مستقیم بین‌المللی	معاونت خزانه داری	آژانس حمایت و ترویج سرمایه‌گذاری	میزان انطباق با برنامه: اقدامی که با توجه به توسعه سیستم اطلاعاتی سرمایه‌گذاری‌های مستقیم بین‌المللی تهیه می‌شود	۲۰۱۱-۲۰۱۴	به منظور دستیابی سیستم اطلاعاتی سرمایه‌گذاری مستقیم بین‌المللی به بهترین تجربیات بین‌المللی، در نظر است که برنامه عملیاتی تهیه و تحقیقات، بررسی‌ها و پیش‌بینی‌ها در خصوص سرمایه‌گذاری‌های مستقیم بین‌المللی انجام شود.
۴ حمایت از فرآیندهای تولید و بازاریابی محصولات و خدمات برند مبتنی بر ایده‌های نوآورانه و تحقیق و توسعه با ارزش‌افزوده بالا با هدف افزایش پایدار در صادرات	معاونت بازرگانی خارجی	-	<ul style="list-style-type: none"> نرخ افزایش سالانه پروژه‌های بهره‌مند از حمایت‌های تحقیق و توسعه: ۲۰ درصد نرخ افزایش سالانه پروژه‌های بهره‌مند از حمایت برای ارتقاء خارج از کشور: ۱۵ درصد نرخ افزایش سالانه پروژه‌های بهره‌مند از پشتیبانی: ۱۰ درصد 	۲۰۱۱-۲۰۱۴	در نظر است با حمایت از فرآیندهای تولید و بازاریابی محصولات و خدمات برند براساس ایده‌های نوآورانه و تحقیق و توسعه با ارزش‌افزوده بالا، افزایش پایدار صادرات برنامه‌ریزی شود.

اقدام	واحد مسئول	واحد همکار	شاخص عملکرد	دوره	فعالیت‌ها و توضیحات
۵	معاونت بازرگانی خارجی	-	<ul style="list-style-type: none"> تعداد سالانه توافقنامه برای بهبود همکاری فنی: ۹ مورد در سال ۲۰۱۴ تعداد جلسات کمیسیون مشترک اقتصادی در هر سال: ۲۰ مورد در سال ۲۰۱۴ تعداد جلسات بازرگانی و مشاوره اقتصادی / کمیته‌های فنی / گروه‌های کاری: ۱۴ مورد در سال ۲۰۱۴ تعداد فعالیت‌های اطلاعاتی / ترویجی / بازاریابی در کشورها / محصولات هدف: هر سال ۱۲ مورد بین سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۴ تعداد بخش‌ها / کشورهای هدف که برای آن یک برنامه عملیاتی در سال تهیه خواهد شد: ۶ مورد در سال ۲۰۱۴ 	۲۰۱۱-۲۰۱۴	هدف این است که فرصت شرکت‌ها برای ورود به بازارهای خارجی افزایش یابد.
۶	معاونت بازرگانی خارجی	--	<ul style="list-style-type: none"> نرخ تبدیل وبسایت به پورتال تجارت خارجی: ۴۰ درصد در سال ۲۰۱۱، ۶۰ درصد در سال ۲۰۱۲ تعداد بازدید سالانه از وبسایت / پورتال معاونت امور خارجه: ۱,۲۵۰,۰۰۰ در سال ۲۰۱۱ و ۱,۶۵۰,۰۰۰ در سال ۲۰۱۴ 	۲۰۱۱-۲۰۱۴	در نظر است که قابلیت دسترسی به بازارهای خارجی از طریق پورتال افزایش یابد.
۷	معاونت بازرگانی خارجی	-	<ul style="list-style-type: none"> افزایش تعداد اطلاعات و خدمات پشتیبانی فنی ارائه شده افزایش تعداد درخواست‌های ارائه شده افزایش حجم واردات محصولات مشمول اقدامات سیاست تجاری تعداد تصمیمات به نفع دولت در دعاوی علیه اقدامات سیاست تجاری 	۲۰۱۱-۲۰۱۴	تحولات در بخش موضوع اقدامات به طور دوره‌ای نظارت می‌شود. برای همگام شدن با قوانین بین‌المللی، شرکت در سمینارها، کنفرانس‌ها و جلسات مرتبط الزامی می‌شود. فعالیت‌های اطلاعاتی در شهرها و بخش‌هایی که برای ثبت درخواست‌های کامل برای سیاست تجاری و تکمیل بررسی‌های اولیه، سازماندهی خواهند شد. برای تسریع فرآیند و افزایش اثربخشی، افزایش ظرفیت اجرایی در زمینه اقدامات حفاظتی ضروری است.

جدول ۳-۳. برنامه‌های اقدام متناظر با حوزه سیاستی ۳: مهارت‌ها و منابع انسانی

اقدام	مسئول	واحد همکار	شاخص عملکرد	دوره	فعالیت‌ها و توضیحات
۱	وزارت آموزش ملی	وزارت دارایی، وزارت صنعت و تجارت، وزارت فرهنگ و گردشگری، معاونت خزانه‌داری، معاونت تجارت خارجی، سازمان‌های مردم‌نهاد	<ul style="list-style-type: none"> افزایش معافیت مالیاتی پنج ساله به مدارس خصوصی شامل کلیه مدارس خصوصی کاهش مالیات بر ارزش افزوده به ۱ درصد برای مؤسسات آموزشی خصوصی تدوین پیش‌نویس قانونی که اصلاحاتی را در قوانین مرتبط 	۲۰۱۱-۲۰۱۳	<ul style="list-style-type: none"> اصلاحات قانون ۵۵۸۰ به گونه‌ای انجام می‌شود که به بخش خصوصی امکان افتتاح آموزشگاه‌ها و مؤسسات آموزش فنی و حرفه‌ای داده شود و مشوق‌هایی مانند کاهش مالیات، اعتبارات بلندمدت با بهره کم و تأمین زمین در نظر گرفته شود. در صورت افتتاح مدارس تضمینی، بخش خصوصی می‌تواند از کاهش مالیات تحت حمایت ۱۰۰ درصدی آموزش و پرورش بهره‌مند شود. مقررات قانونی که ادارات مناطق صنعتی سازمان‌یافته، مناطق گردشگری، مناطق آزاد تجاری و اماکن صنعتی کوچک را موظف به اختصاص زمین در مناطق صنعتی ساماندهی شده، مناطق گردشگری، مناطق آزاد تجاری و مناطق کوچک صنعتی به مؤسسات آموزش فنی و حرفه‌ای می‌کند. آموزش نیروی کار واجد شرایط برای بکارگیری از اولین مرحله برنامه‌ریزی، ارتقای مهارت‌های کارکنان و ارائه آموزش‌های جهت‌دهی و نیز الزام آن‌ها به ساخت مدارس/مؤسسات انجام خواهد شد و ادارات محلی مرتبط بر این اساس تشویق خواهند شد.
۲	سازمان صلاحیت‌های حرفه‌ای	وزارت آموزش و پرورش ملی، وزارت کار و تامین اجتماعی، وزارتخانه‌های ذیربط، شورای آموزش عالی، دانشگاه‌ها، اتحادیه‌های کارمندان و کارفرمایان، سازمان‌های حرفه‌ای	<ul style="list-style-type: none"> افزایش تعداد استانداردهای ملی حرفه‌ای که هر ساله منتشر می‌شود افزایش تعداد گواهینامه‌های سازمان صلاحیت حرفه‌ای که باید اعطا شود 	۲۰۱۱-۲۰۱۴	<ul style="list-style-type: none"> ظرفیت‌های نهادی سازمان صلاحیت‌های حرفه‌ای و طرف‌های ذیربط (مراکز استانداردهای حرفه‌ای، آزمون و گواهینامه) تقویت می‌شود، استانداردهای حرفه‌ای برای بخش‌های دارای اولویت تدوین و سامانه صلاحیت‌های حرفه‌ای فعال می‌شود. یک سازوکار هماهنگ و موثر با وزارت آموزش ملی، وزارت کار و تامین اجتماعی، شورای آموزش عالی و سایر ذینفعان مربوطه برقرار خواهد شد. در مورد استانداردهای ملی حرفه‌ای و صلاحیت‌های ملی اطمینان حاصل خواهد شد که آموزش مطابق با نیازهای بازار کار طراحی شده است.

اقدام	مسئول	واحد همکار	شاخص عملکرد	دوره	فعالیت‌ها و توضیحات
۳	وزارت آموزش ملی	سازمان استخدام ترکیه، اداره صلاحیت‌های حرفه‌ای، مرکز آمار ترکیه، سازمان‌های غیردولتی	<ul style="list-style-type: none"> استقرار سامانه اطلاعات نیروی کار تعداد رشته‌ها/شعبه‌های توصیه شده با توجه به نتایج سیستم اطلاعات نیروی کار درصد تحقق برآوردهای انجام شده توسط سامانه اطلاعات نیروی کار برای آینده 	۲۰۱۳-۲۰۱۱	<ul style="list-style-type: none"> در آموزش حرفه‌ای لازم است مطالعات نیازمندی نیروی کار در سطوح استانی، منطقه‌ای و ملی صورت پذیرد. لذا، سیستم اطلاعات کار با همکاری İŞKUR و TurkStat ایجاد خواهد شد. تحلیل نیاز بازار کار و نیروی کار در هنگام پیشنهادات شوراهای استخدامی و حرفه‌آموزی استان در رابطه با رشته‌ها/شاخه‌هایی که در مدارس و موسسات آموزش فنی و حرفه‌ای افتتاح می‌شود، مورد توجه قرار می‌گیرد.
۴	آژانس کاریابی ترکیه	وزارت کشور (اداره کل امور جمعیت و شهروندی)، وزارت دارایی، معاونت سازمان برنامه ریزی کشور، ریاست پرسنل دولتی، ریاست توسعه اداری نخست وزیری، مرکز گزینش و کاریابی دانشجویان، مرکز آمار ترکیه	<ul style="list-style-type: none"> ایجاد پورتالی که کارفرمایان و جویندگان کار را در بخش دولتی و خصوصی در کنار هم قرار دهد. 	۲۰۱۴-۲۰۱۱	<ul style="list-style-type: none"> پروژه تحول سازمانی (e-İŞKUR) که به منظور ارائه خدمات عمومی موثرتر و با کیفیت بالا و همچنین گامی در جهت تبدیل به دولت الکترونیکی اجرا شده است، در تاریخ ۰۶/۰۶/۲۰۰۸ برای کاربران خارجی افتتاح شد. مطالعات برای انجام برخی اصلاحات در قانون و تقویت و بهبود زیرساخت‌های فنی برای تبدیل پروژه e-İŞKUR به یک پورتال واحد برای گرد هم آوردن جویندگان کار و کارفرمایان در بخش دولتی و خصوصی در حال انجام است.
۵	وزارت آموزش ملی	وزارتخانه‌ها، سازمان رادیو و تلویزیون ترکیه، İŞKUR، سازمان صلاحیت‌های حرفه‌ای، سازمان‌های غیر دولتی	<ul style="list-style-type: none"> وضع قوانین لازم در قانون انجمن اولیا و مربیان 	۲۰۱۳-۲۰۱۱	<ul style="list-style-type: none"> از اداره اماکن، تأسیسات، واحدهای کاربردی، کارگاه‌ها و آزمایشگاه‌ها، آموزشگاه‌ها و مؤسسات آموزش فنی و حرفه‌ای با همکاری بخش خصوصی در فعالیتهای آموزشی تولیدی اطمینان حاصل خواهد شد. در مدارس فاقد سرمایه در گردش، همکاری طبق قانون انجمن اولیا و مربیان انجام خواهد شد.

اقدام	مسئول	واحد همکار	شاخص عملکرد	دوره	فعالیت‌ها و توضیحات
۶	وزارت آموزش ملی	وزارت کار و تامین اجتماعی، وزارت صنعت و تجارت، وزارت دارایی، KOSGEB، اتاق‌های اتحادیه و بورس کالا ترکیه، کنفدراسیون تجار و صنعتگران ترکیه، کنفدراسیون انجمن‌های کارفرمایان ترکیه، انجمن آژانس‌های مسافرتی ترکیه، سازمان‌های غیردولتی.	تصویب آیین‌نامه مربوطه	۲۰۱۱-۲۰۱۳	ضوابط لازم برای این موارد تدوین می‌شود؛ افزایش کیفیت آموزش حرفه‌ای در مشاغل، اعزام دانش‌آموزان به بنگاه‌های واجد شرایط (حداقل ۸۰ درصد از درخواست‌های ارائه شده در برنامه‌های آموزشی)، استخدام دانش‌آموزان توسط مشاغل مطابق با هدف پیش‌بینی شده در برنامه‌های آموزشی، افزایش اثربخشی کنترل‌ها در این مطالعات و تشویق و اطمینان از اینکه کسب‌وکارهای متقاضی، مسئولیت ارائه آموزش‌های حرفه‌ای حداقل به ۱۰ دانش‌آموز را به‌انجام رسانده‌اند.
۷	آژانس کاریابی ترکیه (İŞKUR)	وزارت دارایی، وزارت آموزش ملی، وزارت کار و تامین اجتماعی، معاونت خزانه‌داری، سازمان صلاحیت‌های حرفه‌ای، کنفدراسیون اتحادیه‌های کارمندان و کارفرمایان ترکیه سازمان‌های حرفه‌ای	تعداد افرادی که در بین مشمولان بیمه بیکاری دوره‌های آموزشی نیروی کار را دریافت کرده‌اند.	۲۰۱۱-۲۰۱۴	<ul style="list-style-type: none"> فعالیت‌های آموزشی و سایر فعالیت‌های İŞKUR برای بیکاران ادامه دارد و قوانین مهمی برای افزایش اثربخشی İŞKUR در برنامه‌های فعال بازار کار وضع شده است. با قانون شماره ۵۷۶۳، امکان انتقال حجم قابل توجهی از وجوه صندوق بیمه بیکاری به برنامه‌های فعال بازار کار فراهم شده است و به منظور تامین به موقع و موثر نیازهای بازار کار، روند تدارکات خدمات فعالیت‌های آموزشی تسهیل شده است.

اقدام	مسئول	واحد همکار	شاخص عملکرد	دوره	فعالیت‌ها و توضیحات
۸	تشویق بخش خصوصی، سازمان‌های حرفه‌ای و سازمان‌های کارفرمایی و کارمندی برای ارائه آموزش نیروی کار	وزارت دارایی، وزارت آموزش ملی، وزارت کار و تامین اجتماعی، معاونت خزانه‌داری، سازمان صلاحیت‌های حرفه‌ای، کنفدراسیون اتحادیه‌های کارمندان و کارفرمایان ترکیه، سازمان‌های حرفه‌ای	تعداد افراد شرکت کننده در دوره‌های آموزشی نیروی کار	۲۰۱۱-۲۰۱۴	بخش خصوصی برای آموزش نیروی کار در زمینه‌های مورد نیاز بازار کار تشویق خواهد شد. فرآیندهای اداری ناظر بر امور آموزش ساده شده و اطمینان حاصل می‌شود که گواهی‌های ارائه شده در پایان آموزش‌ها در بازار کار معتبر هستند.
۹	تدوین راهبرد ملی اشتغال و برنامه عملیاتی شامل تغییر شرایط بازار با دیدگاه کلان	وزارت کار و تامین اجتماعی	تهیه سند راهبردی	۲۰۱۱-۲۰۱۲	یک استراتژی جامع اشتغال که شرایط متغیر بازار را در نظر بگیرد، تدوین خواهد شد. همچنین بر اساس استراتژی اشتغال، برنامه عملیاتی برای احیای بازار کار و افزایش اشتغال تهیه خواهد شد.
۱۰	تدوین راهبرد آموزش و آموزش حرفه‌ای	وزارت آموزش ملی	تهیه سند راهبردی	۲۰۱۱	استراتژی و برنامه عملیاتی در آموزش و پرورش حرفه‌ای با تمرکز بر تقویت سازگاری با تقاضای نیروی کار، افزایش کیفیت، بهبود وضعیت، تنوع بخشیدن به منابع مالی و نقش‌آفرینی دنیای تجارت در اداره تهیه خواهد شد. یک سازوکار موثر آموزش حرفه‌ای مستمر در محدوده ایجاد سیستم اطلاعات حرفه‌ای، راهنمایی و مشاوره ایجاد خواهد شد.

جدول ۳-۴. برنامه‌های اقدام متناظر با حوزه سیاستی ۴: دسترسی SME به امور مالی

اقدام	مسئول	واحد همکار	شاخص عملکرد	دوره	فعالیت‌ها و توضیحات
تسهیل دسترسی SME ها به منابع مالی	KOSGEB	صندوق ضمانت اعتباری A.S.	<ul style="list-style-type: none"> • پرداخت اقساط از سال ۲۰۰۹ به عنوان مشارکت KOSGEB در صندوق سرمایه خطرپذیر استانبول (IVCI) به عنوان جایگزین صندوق سرمایه‌گذاری اروپا • تعداد فعالیت‌های انجام شده با همکاری صندوق ضمانت اعتباری A.S. برای گسترش شیوه‌های تضمین اعتبار: حداقل ۵ مورد در سال • تعداد فعالیت‌های سازمان‌دهی شده برای اطلاع‌رسانی به SME ها در مورد روش‌های تامین مالی جایگزین، مشوق‌ها و حمایت‌ها: حداقل ۲۰ مورد در سال 	۲۰۱۱-۲۰۱۴	با فعالیت‌هایی که انجام خواهد شد، امکان دسترسی SME به منابع مالی افزایش خواهد یافت.
گسترش سیستم‌های ضمانت اعتباری و سرمایه‌گذاری خطرپذیر	معاونت خزانه‌داری	وزارت صنعت و تجارت، سازمان برنامه‌ریزی کشور، KOSGEB، صندوق ضمانت اعتباری A.S.، COSGEB، TKB، وزارت صنعت و تجارت، بانک‌ها	<ul style="list-style-type: none"> • تعداد شرکت‌هایی که از ابتکار سرمایه‌گذاری خطرپذیر استانبول بهره می‌برند. • نرخ افزایش تعداد SME هایی که از صندوق ضمانت اعتبار بهره‌مند می‌شوند. 	۲۰۱۱-۲۰۱۴	<ul style="list-style-type: none"> • برای برآوردن نیازهای مالی SME ها و گسترش کانال اعتباری، صندوق ضمانت اعتبار (که توسط معاونت خزانه‌داری حمایت و وثیقه‌ای)، کارکرد بیشتری خواهد داشت. • مطالعات برای بهبود فرآیندهای کاری، ساختار نهادی و عملکرد حمایتی صندوق ضمانت اعتبار انجام خواهد شد. • برای توسعه سیستم سرمایه‌گذاری خطرپذیر، تعداد شرکت‌هایی که از طرح سرمایه‌گذاری خطرپذیر استانبول بهره‌مند می‌شوند، افزایش خواهند یافت.

جدول ۳-۵. برنامه‌های اقدام متناظر با حوزه سیاستی ۵: توسعه فناوری شرکت‌ها

اقدام	مسئول	واحد همکار	شاخص عملکرد	دوره	فعالیت‌ها و توضیحات
<ul style="list-style-type: none"> حمایت TARAL از افزایش فعالیت‌های تحقیق و توسعه انجام شده توسط بخش خصوصی و بخش دولتی مدیریت برنامه‌های پشتیبانی تحقیقاتی TUBITA، TEYDEB، گروه فناوری‌های دفاعی و امنیتی TUBITA، گروه تحقیقات عمومی TUBITA و افزایش حمایت از اطلاعات پروژه‌های جامعه 	شورای تحقیقات علمی و فناوری ترکیه	وزارت دارایی، وزارت صنعت و تجارت، سازمان برنامه‌ریزی کشور، معاونت خزانه‌داری، بخش خصوصی، دانشگاه‌ها	<ul style="list-style-type: none"> تعداد پروژه‌های پشتیبانی شده توسط اداره برنامه‌های پشتیبانی تحقیقاتی TUBITA: افزایش به ۴۶۱۵ تا سال ۲۰۱۴ تعداد پروژه‌های مورد حمایت TUBITA: تا سال ۲۰۱۴ به ۳۷۷۰ افزایش می‌یابد. تعداد پروژه‌های پشتیبانی شده توسط سازمان دفاع و امنیت گروه فناوری TUBITA: تا سال ۲۰۱۴ به ۳۱ پروژه افزایش می‌یابد. تعداد پروژه‌های پشتیبانی شده توسط گروه تحقیقات عمومی: تا سال ۲۰۱۴ به ۹۶ افزایش می‌یابد. 	۲۰۱۱-۲۰۱۴	<ul style="list-style-type: none"> افزایش حمایت از پروژه‌های تحقیق و توسعه که توسط بخش خصوصی انجام می‌شود منجر به توسعه فرهنگ نوآوری می‌شود. تقاضا برای مطالعات تحقیق و توسعه تقویت می‌شود. فعالیت‌های مشترک و جامع تحقیق و توسعه برای ارتقاء و گسترش مهارت‌های فناوری در حوزه‌های اولویت‌دار به بخش صنعتی مورد حمایت قرار خواهند گرفت.

اقدام	مسئول	واحد همکار	شاخص عملکرد	دوره	فعالیت‌ها و توضیحات
۲	وزارت صنعت و تجارت	شورای تحقیقات علمی و فناوری ترکیه، آژانس همکاری و توسعه بین‌المللی ترکیه (TIKA)، مؤسسه ملی علوم مواد و فناوری نانو (UNAM) دانشگاه‌ها بخش خصوصی	آموزش ۴۰ نفر در سال از موسسات، سازمان‌ها و دانشگاه‌های مستقر در ترکیه و کشورهای در حال توسعه	۲۰۱۱-۲۰۱۴	<ul style="list-style-type: none"> • با اجرای پروژه «برنامه آموزشی استفاده از اتاق‌های تمیز در فناوری نانو» که توسط وزارت صنعت و تجارت، UNAM و TIKA انجام می‌شود، در نظر است که شرکت‌کنندگان از کشورهای در حال توسعه و ترکیه در مورد فناوری اتاق تمیز آموزش ببینند. • طراحی و بهینه‌سازی فرآیند نانو دستگاه‌ها و آخرین پیشرفت‌ها در فناوری نانو و دوره‌های آموزشی به متخصصان ارائه می‌شود. • ارتقاء سطح توسعه اجتماعی-اقتصادی و صنعتی چندین کشور بعنوان هدف تعریف شده است. مقرر شده است: <ul style="list-style-type: none"> - این کشورها پروژه‌هایی را برای اجرای مشترک با UNAM و ترکیه توسعه دهند. - فرصت‌های همکاری فنی بین ترکیه و کشورهای شرکت‌کننده ایجاد و بهبود یابد. - نیازهای آموزشی پرسنل تحقیق و توسعه تکنوپارک‌ها و سازمان‌های صنعتی بزرگ در ترکیه برآورده شود.

اقدام	مسئول	واحد همکار	شاخص عملکرد	دوره	فعالیت‌ها و توضیحات
حمایت از گسترش استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در SMEها در تحقیق و توسعه، نوآوری و بهبود کیفیت	KOSGEB	-	<ul style="list-style-type: none"> ضریب اشغال مراکز توسعه فناوری تعداد و میزان حمایت‌های توسعه فناوری و نوآوری ارائه شده به SMEها تعداد فعالیت‌های سازماندهی شده در مراکز توسعه فناوری، تحقیق و توسعه و نوآوری: حداقل ۲۰ مورد در سال تعداد نمایشگاه‌هایی که نمونه پروژه‌های مورد حمایت در مراکز توسعه فناوری در آن‌ها به نمایش گذاشته می‌شود: حداقل ۱ مورد در سال تعداد و میزان پشتیبانی آموزشی و مشاوره‌ای ارائه شده در زمینه تحقیق و توسعه، نوآوری، بهبود کیفیت و ICT تعداد و میزان پشتیبانی گواهینامه سیستم تعداد SMEهای حمایت شده از منظر فناوری اطلاعات و ارتباطات و میزان حمایت 		با حمایت از SMEها در تحقیق و توسعه، نوآوری و بهبود کیفیت و در استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT)، به توسعه فناوری شرکت‌ها کمک خواهد شد.
ترویج فناوری در صنایع برای نمایش نقش فناوری و تحقق چشم‌انداز پیش‌بینی‌شده	وزارت صنعت و تجارت	شورای تحقیقات علمی و فناوری ترکیه، موسسه مدیریت صنعتی ترکیه، آژانس همکاری و توسعه بین‌المللی ترکیه، موسسات و سازمان‌های دولتی مرتبط دانشگاه‌ها، بخش خصوصی	آموزش ۳۵ هزار نفر در سال از موسسات، سازمان‌ها و دانشگاه‌های مقیم ترکیه و کشورهای در حال توسعه	۲۰۱۱-۲۰۱۲	با برنامه آموزشی پروژه توسعه فناوری در نظر است که سیاست‌گذاران و تعیین تصمیمات حیاتی و استراتژیک در زمینه علم و فناوری آموزش دهد تا نقش فناوری را در ایجاد یک فضای مطلوب بیان کند.

۳

۴

اقدام	مسئول	واحد همکار	شاخص عملکرد	دوره	فعالیت‌ها و توضیحات
۵	انجام فعالیت‌های مختلفی در زمینه حقوق مالکیت صنعتی؛ آگاهی بخشی، سیستم حمایتی و حمایت از محصولات جدید	موسسه ثبت اختراع ترکیه	<ul style="list-style-type: none"> تعداد شهرهایی که سمینارها در محدوده فعالیت‌های روزهای ثبت اختراع در آن‌ها برگزار می‌شود. تعداد شرکت‌کنندگان در هر سمینار: <ul style="list-style-type: none"> ۴ شهر ۵۰ شرکت‌کننده تعداد افرادی که خدمات مشاوره ثبت اختراع به آن‌ها داده می‌شود: ۸ نفر در هر فعالیت 	۲۰۱۲-۲۰۱۱	افزایش فعالیت‌های تحقیق و توسعه و تبدیل اختراعات به ثبت اختراع کمک مهمی به توسعه فناوری و اقتصادی ترکیه خواهد کرد. در این ارتباط، بودجه به معنای مبلغی است که برای هزینه‌های ترفیع، اسکان، تشریفات، نمایشگاه و سازمان اختصاص می‌یابد. برای اینکه اقتصاد ترکیه جایگاه خود را در رقابت بین‌المللی داشته باشد، به برندهای قوی نیاز است. سیستم تشویقی ایجاد شده برای حمایت از هزینه‌های متقاضیان برای افزایش تعداد درخواست‌های ثبت اختراع که در ترکیه کم است، بهبود می‌یابد و مردم از مشوق‌های ملی و بین‌المللی در رابطه با حقوق مالکیت صنعتی مطلع می‌شوند.
۶	شناسایی و حفاظت از محصولات با ویژگی‌های محلی	موسسه ثبت اختراع ترکیه	وزارت صنعت و تجارت، KOSGEB، دانشگاه‌ها، ادارات مستقر در مناطق صنعتی، اتاق‌های صنعت و تجارت	۲۰۱۲-۲۰۱۱	ایجاد کمیسیون شناسایی ویژگی‌های متمایز محصولات با ویژگی‌های محلی
۷	تمدید زمان اجرا «پروژه هزارفن»	موسسه ثبت اختراع ترکیه	وزارت دارایی، سازمان برنامه‌ریزی دولتی، معاونت خزانه‌داری، بانک مرکزی جمهوری ترکیه، آژانس مقررات و نظارت بانکی، کانون وکلای ترکیه، انجمن بانک‌های مشارکت ترکیه	۲۰۱۲-۲۰۱۱	سمینارها، کارگاه‌ها و خدمات مشاوره فردی به منظور ایجاد استراتژی مالکیت معنوی در شرکت‌های کوچک و متوسط برای کمک به افزایش فرهنگ نوآورانه و حفاظت از این نوآوری‌ها برگزار خواهد شد.

اقدام	مسئول	واحد همکار	شاخص عملکرد	دوره	فعالیت‌ها و توضیحات
۸	مرکز ملی بهره‌وری	وزارت دارایی، سازمان برنامه‌ریزی دولتی، معاونت خزانه‌داری، بانک مرکزی جمهوری ترکیه، کانون وکلای ترکیه، انجمن بانک‌های مشارکت ترکیه	<ul style="list-style-type: none"> ایجاد و محاسبه شاخص‌های بهره‌وری انتشار شاخص‌های کارایی 	۲۰۱۲	در نظر است که سطح آگاهی شرکت‌ها در مورد بهره‌وری افزایش یابد.
۹	وزارت صنعت و تجارت	وزارت دارایی، سازمان برنامه‌ریزی کشور، معاونت خزانه‌داری، معاونت تجارت خارجی، شورای تحقیقات علمی و فناوری ترکیه، KOSGEB، TTGV، پارک‌های فناوری	<ul style="list-style-type: none"> تعداد پروژه‌های همکاری: حداقل ۳ پروژه تعداد کل پروژه‌های همکاری تا سال ۲۰۱۴: حداقل ۱۰ پروژه 	۲۰۱۱-۲۰۱۴	با حمایت‌هایی که ارائه خواهد شد به توسعه فناوری شرکت‌ها کمک خواهد شد.
۱۰	وزارت صنعت و تجارت	وزارت دارایی، معاونت سازمان برنامه‌ریزی کشور، دانشگاه‌ها، تکنوپارک‌ها	<ul style="list-style-type: none"> تعداد پروژه‌های پشتیبانی شده تحت SAN-TEZ: ۱۵۰ - در سال ۲۰۱۱ ۲۰۰ - در سال ۲۰۱۲ ۲۵۰ - در سال ۲۰۱۳ ۳۵۰ - در سال ۲۰۱۴ 	۲۰۱۱-۲۰۱۴	با حمایت‌هایی که ارائه خواهد شد به توسعه فناوری شرکت‌ها کمک خواهد شد.
۱۱	وزارت صنعت و تجارت	وزارت دارایی، معاونت سازمان برنامه‌ریزی کشور، معاونت خزانه‌داری	<ul style="list-style-type: none"> ۳ منطقه توسعه فناوری در سال ۲۰۱۱ ۳ منطقه توسعه فناوری در سال ۲۰۱۲ 	۲۰۱۱-۲۰۱۴	پیش‌نویس قانون اصلاح قانون مناطق توسعه فناوری با توجه به نظرات نهادهای ذی‌ربط نهایی شده و به مجلس بزرگ ملی ترکیه (TBMM) ارائه می‌شود.

اقدام	مسئول	واحد همکار	شاخص عملکرد	دوره	فعالیت‌ها و توضیحات
اجرای برنامه‌های: - حمایت از حقوق مالکیت تحقیق و توسعه فناوری - حمایت از سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه فناوری - ارتقاء و پشتیبانی بازاریابی تحقیق و توسعه فناوری	وزارت صنعت و تجارت	وزارت دارایی، سازمان برنامه‌ریزی کشور، معاونت خزانه‌داری، معاونت تجارت خارجی، موسسه ثبت اختراع ترکیه	<ul style="list-style-type: none"> تعداد هزینه درخواست داخلی و بین‌المللی و پشتیبانی آماده‌سازی پرونده ثبت اختراع: افزایش سالانه ۳۰۰ مورد تعداد پشتیبانی از گواهی ثبت اختراع ارائه شده: افزایش سالانه ۲۴۰ مورد تعداد حمایت‌های ارائه شده برای حمایت از پتنت: سالانه ۳۰۰ مورد تعداد سرمایه‌گذاری‌های صورت گرفته در حمایت از محصولات با فناوری بالا: حداقل ۳ مورد در سال تعداد سرمایه‌گذاری‌های صورت گرفته در زمینه پشتیبانی از نوآوری‌های با فناوری بالا: حداقل ۲ مورد در سال تعداد محصولات با فناوری بالا عرضه شده تحت پشتیبانی تبلیغاتی: حداقل ۵ مورد در سال تعداد شرکت‌های مشمول پشتیبانی تبلیغاتی: حداقل ۳۰ شرکت در سال 	۲۰۱۱-۲۰۱۴	اینها برنامه‌هایی هستند که با توجه به حمایت از محصولات فناورانه با ارزش افزوده بالا توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی با تمرکز بر مولفه تحقیق و توسعه و برای تقویت رقابت‌پذیری صنعت ترکیه در بازارهای صادراتی و بین‌المللی تهیه شده است.
بازنگری و اصلاح طرح اجرایی سیاست‌های علم، فناوری و نوآوری (۲۰۱۰-۲۰۰۵)	شورای تحقیقات علمی و فناوری ترکیه	وزارت صنعت و تجارت، معاونت سازمان برنامه‌ریزی کشور، نهادهای عمومی ذیربط، ادارات توسعه، سکتور خصوصی، سازمان‌های غیردولتی، ادارات محلی	تهیه طرح اجرایی	۲۰۱۲	یک طرح اجرایی جدید مورد نیاز است که دربرگیرنده توفیقات حاصله در برنامه اجرایی سیاست‌های علم و فناوری (۲۰۱۰-۲۰۰۵)، زمینه‌های بهبود یافته، فرصت‌ها و تهدیدهای بالقوه پس از سال ۲۰۱۰ و همچنین رویدادهای جهان باشد.

اقدام	مسئول	واحد همکار	شاخص عملکرد	دوره	فعالیت‌ها و توضیحات
۱۴	تدوین سند ملی راهبردی حقوق مالکیت فکری و صنعتی	موسسه ثبت اختراع ترکیه	وزارت صنعت و تجارت، وزارت فرهنگ و گردشگری، وزارت دادگستری، وزارت کشور، وزارت کشاورزی و امور روستایی، وزارت بهداشت، شورای تحقیقات علمی و فناوری ترکیه، معاونت سازمان برنامه‌ریزی کشور، معاونت گمرک، معاونت بازرگانی خارجی، هیئت هماهنگی حقوق مالکیت معنوی و صنعتی	۲۰۱۳-۲۰۱۱	<p>در اولین جلسه مورخ ۱۴ نوامبر ۲۰۰۸ شورای هماهنگی حقوق مالکیت فکری و صنعتی که توسط بخشنامه شماره ۲۰۰۸/۷ نخست وزیری ایجاد شد، مقرر شد سند ملی راهبردی حقوق مالکیت فکری و صنعتی تهیه شود.</p> <p>در جلسه دوم مقرر شد کارگروه تهیه سند راهبردی مذکور تشکیل و برنامه کاری تهیه شود.</p> <p>مطالعات در چارچوب برنامه کاری تعیین شده توسط کارگروهی که با مشارکت نمایندگان سازمان‌های طرف همکاری تشکیل خواهد شد، صورت می‌گیرد.</p>
۱۵	طراحی خط مشی بهره‌وری و استراتژی‌های متناظر	مرکز ملی بهره‌وری	وزارت صنعت و تجارت، KOSGEB، اتاق‌های اتحادیه و بورس کالا ترکیه	۲۰۱۳	شورای عالی برنامه راهبردی و شورای اجرایی برنامه راهبردی باید تشکیل شود.
۱۶	پایش و ارزیابی سالانه برنامه ملی بهره‌وری زیست‌محیطی	مرکز ملی بهره‌وری (MPM)، شورای تحقیقات علمی و فناوری ترکیه، KOSGEB، TTGV، دانشگاه‌ها، اتاق‌های صنعت و تجارت	تهیه برنامه ملی کارایی اقتصادی ایجاد مرکز بهره‌وری زیست‌محیطی	۲۰۱۴-۲۰۱۱	<p>«توسعه ظرفیت هماهنگ‌سازی ترکیه با تغییرات اقلیمی»، یک برنامه کارایی زیست‌محیطی (تولید پاک) است که شامل انطباق خطرات تغییرات آب و هوایی برای صنعت با همکاری وزارت صنعت و تجارت و یونیدو «توسعه موازی کارایی صنعتی و عملکرد زیست‌محیطی در سطح SMEs» انجام می‌شود.</p> <p>مقرر شده است که ایجاد «مرکز بهره‌وری زیست‌محیطی» در منطقه‌ای که در آن صنعت ترکیه و سازماندهی صنعتی وجود داشته باشد، در دستور کار قرار گیرد.</p>

اقدام	مسئول	واحد همکار	شاخص عملکرد	دوره	فعالیت‌ها و توضیحات
۱۷	وزارت صنعت و تجارت	موسسه ثبت اختراع ترکیه، شورای آموزش عالی، دانشگاه‌ها	افزایش تعداد دانشگاهیان و دانشجویان در کشور تعداد موارد اختراع یا درخواست ثبت اختراع توسط دانشگاه‌ها: ۱۰ درخواست در سال	۲۰۱۱-۲۰۱۴	در محدوده گسترش دفاتر انتقال فناوری، آموزش کارشناسان انتقال فناوری نیز در نظر گرفته شده است.
۱۸	موسسه ثبت اختراع ترکیه	وزارت صنعت و تجارت، وزارت دادگستری	اصلاحات در قانون مالکیت صنعتی	۲۰۱۲	هدف آن است که قانون مالکیت صنعتی با در نظر گرفتن تحولات بین‌المللی و همسویی با قوانین اتحادیه اروپا به گونه‌ای به‌روزرسانی و اصلاح شود تا مشکلات ظاهر شده در شیوه‌های داخلی برطرف شود. در این محدوده، پیش نویس قوانین مربوطه به مجلس ملی بزرگ ترکیه (TBMM) ارسال خواهد شد.
۱۹	شورای آموزش عالی	وزارت صنعت و تجارت، معاونت سازمان برنامه‌ریزی کشور، دانشگاه‌ها، شورای تحقیقات علمی و فناوری ترکیه، موسسه ثبت اختراع ترکیه، اتاق‌های اتحادیه و بورس‌های کالای ترکیه	انجام قانونگذاری و آغاز پروژه آزمایشی	۲۰۱۱	قوانین مربوط به حقوق مالکیت معنوی تدوین و اجرا خواهد شد. مدل دفتر انتقال فناوری مناسب برای ترکیه تکمیل و اجرای آزمایشی آغاز خواهد شد.
۲۰	سازمان برنامه‌ریزی کشور	وزارت صنعت و تجارت، وزارت بهداشت، وزارت دفاع ملی، وزارت انرژی و منابع طبیعی، TÜBİTAK، دانشگاه‌ها	تعداد برنامه‌هایی که باید پشتیبانی شوند.	۲۰۱۲	افزایش تعداد برنامه‌های حمایتی تحقیق و توسعه در آن دسته مؤسسات دولتی که مسئول بخش‌های مواجه با وابستگی خارجی زیاد هستند (مانند دفاع، سلامت و انرژی)، توسعه می‌یابد. این مساله در پروژه‌ها و حمایت‌های زیرساختی تحقیقاتی در محدوده برنامه TARAL اولویت خواهند داشت.

جدول ۳-۶. برنامه‌های اقدام متناظر با حوزه سیاستی ۶: بخش‌های زیرساختی

اقدام	مسئول	واحد همکار	شاخص عملکرد	دوره	فعالیت‌ها و توضیحات
۱	گسترش کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات	وزارت حمل و نقل	شورای تحقیقات علمی و فناوری ترکیه، دانشگاه‌ها، سازمان‌های غیردولتی.	۲۰۱۱-۲۰۱۴	بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات با حمایت از نوآوری بهبود خواهد یافت. در این زمینه، پرداخت هزینه نصب و جابجایی شبکه تلفن سیمی و بی‌سیم تحت سرویس همگانی انجام شده و نیازهای اینترنت پهن باند مدارس را تامین می‌کند.
۲	احداث خطوط راه آهن جهت دسترسی به مناطق صنعتی سازمان یافته، کارخانه‌های بزرگ و بنادر با مشارکت بخش خصوصی	وزارت حمل و نقل	معاونت سازمان برنامه‌ریزی کشور	۲۰۱۱-۲۰۱۴	ایجاد اتصالات ریلی منطقه صنعتی سازمان یافته کمال پاشا از میر (KOSBİ) و راه آهن تکیرداغ-موراتلی، راه آهن سریع السیر آنکارا-استانبول-هالکالی-ادیرنه - کاپیکوله، آنکارا - راه آهن سریع السیر استانبول، سیواس-کارس، باند مرهیس، کاپیکوله - راه آهن شفاتلی، اسکی شهر-آنتالیا، قونیه - مرسین، باکو - تفلیس-قارص، سامسون-اسکندرون؛ اتصال راه آهن به توکات، شانلی اورفا و کرشهر و همچنین بررسی و طراحی، ارزیابی اثرات زیست محیط (EIA)، مطالعه امکان‌سنجی پروژه‌ها و کارهای ناتمام تکمیل خواهد شد.
۳	احداث پایانه‌های انتقال راه آهن در بنادر یا پایانه‌های کانتینری به منظور گذار از «حمل و نقل ریلی» به مفهوم «حمل و نقل لجستیکی»	وزارت حمل و نقل	معاونت سازمان برنامه‌ریزی کشور	۲۰۱۱-۲۰۱۴	مراکز لجستیکی -Kocaeli و Hasanbey و Köseköy تکمیل خواهند شد. ساخت مراکز لجستیکی Palandöken, Uşak, Boğazköprü, Gökkyöy و Yenice آغاز خواهد شد. راه آهن بندرهای آداپازاری-کاراسو، کارادنیز ارغلی، کیلیوس، گولوک، بارتین، and Çirli و آمبرلی ساخته می‌شود.

اقدام	مسئول	واحد همکار	شاخص عملکرد	دوره	فعالیت‌ها و توضیحات
۴ تدوین طرح جامع سازه‌های ساحلی	وزارت حمل و نقل	وزارت فواید عمومی و شهرک‌سازی، معاونت امور دریایی، ÖB، راه آهن دولتی ترکیه، شهرداری‌های مربوطه، اتاق بازرگانی دریایی، TÜRKLİM انجمن تولیدکنندگان وسایل نقلیه	<ul style="list-style-type: none"> تعداد بنادر متصل به کارخانه کشتی‌سازی ساخته شده تعداد بنادر کاملاً تجهیز شده تعداد طرح‌های جامع تکمیل شده 	۲۰۱۱-۲۰۱۴	<ul style="list-style-type: none"> «طرح جامع سازه‌های ساحلی» به منظور تعیین مناطق بندری موجود و جذب کارآفرینان به این مناطق با هدف توسعه بنادر اصلی در مقیاس بزرگ، اطمینان از عملیات روان و مؤثر تجارت دریایی و تسهیل فرآیند تبدیل ترکیه به یک کشور ترانزیتی تکمیل می‌شود. طرح‌های اصلی برای تکمیل عبارت خواهند بود از: Filyos، çandarlı-Hub-port، Mersin-Container-Hubport، Derince-Container Ports، Ereğli Shipyard Zone، Sam-sun Tekkeköy Mendirek طرح جامع سازه‌های ساحلی توریستی تکمیل می‌شود.
۵ شناسایی پتانسیل‌های تولید انرژی در ترکیه با اولویت انرژی هیدرولیک، بادی، زمین گرمایی، خورشیدی، زیست توده و سایر منابع انرژی تجدیدپذیر (با لحاظ اثرات زیست‌محیطی منابع انرژی و روش‌های استفاده از این پتانسیل‌ها)	اداره کل بررسی و توسعه منابع برق	-	<ul style="list-style-type: none"> تعداد پروژه‌های تکمیل شده در حوزه منابع انرژی تجدیدپذیر اجرای پروژه‌ها و تاسیسات جدید انرژی‌های تجدیدپذیر 	۲۰۱۱-۲۰۱۴	با افزایش منابع انرژی تجدیدپذیر، هدف آن است که شرکت‌های فعال در صنعت نیز از این منابع انرژی بهره‌مند شوند.

اقدام	مسئول	واحد همکار	شاخص عملکرد	دوره	فعالیت‌ها و توضیحات
انجام مطالعات به منظور توسعه کاربرد انرژی‌های تجدیدپذیر به منظور استفاده در صنعت و بهبود زیرساخت‌های فنی مربوطه و تبدیل آن به محصولات تجاری	وزارت صنعت و تجارت	شورای تحقیقات علمی و فناوری ترکیه، دانشگاه‌ها، بخش عمومی	<ul style="list-style-type: none"> پشتیبانی از پروژه‌های تجاری‌سازی تولید پیل‌های سوختی هیدروژنی برای صنعت خودروسازی تأمین انرژی تجهیزات الکترونیکی قابل حمل مانند تلفن‌های همراه، رایانه‌ها و غیره بهینه‌سازی سیستم مبتنی بر پیل سوختی 	۲۰۱۱-۲۰۱۴	<ul style="list-style-type: none"> اقداماتی برای توسعه ظرفیت فنی در مورد فناوری‌های انرژی هیدروژنی، بکارگیری پیل سوختی در بخش صنعتی به منظور بهبود محصولات مبتنی بر منابع انرژی جایگزین و حمایت از زیرساخت‌های فناوری و فعالیت‌های تحقیق و توسعه مرتبط در ترکیه و منطقه انجام خواهد شد. پروژه «پیل‌های سوختی هیدروژنی و کاربردهای صنعتی» با هدف حمایت از فعالیت‌های تحقیق و توسعه برای توسعه سلول‌های سوختی هیدروژنی برای صنعت خودروسازی و تأمین انرژی تجهیزات الکترونیکی قابل حمل مانند تلفن‌های همراه، رایانه‌ها و غیره و همچنین تضمین تولید پیل‌های سوختی انجام می‌شود. کاربردهای صنعتی مبتنی بر هیدروژن در ترکیه با کمک به تجاری‌سازی آن‌ها از محیط تحقیق و توسعه صورت خواهد پذیرفت.
تکمیل فعالیت‌های مرتبط با قانون بهره‌وری انرژی و توسعه سازوکارهای موثر با هدف افزایش بهره‌وری انرژی و صرفه جویی در انرژی	وزارت نیرو و منابع طبیعی	وزارت مالیه، انجمن‌های تولیدکنندگان و اتحادیه‌ها	<ul style="list-style-type: none"> تعداد پروژه‌های افزایش بهره‌وری انرژی تعداد موافقت‌نامه‌های داوطلبانه برای شرکت‌های صنعتی به منظور کاهش شدت انرژی دوره‌های آموزشی برگزار شده در مورد سیستم مدیریت انرژی 	۲۰۱۱-۲۰۱۴	<p>در محدوده قانون بهره‌وری انرژی، از پروژه‌های اجرایی بهره‌وری انرژی حمایت شده و طرح‌های توافقی داوطلبانه برای کاهش شدت انرژی از شرکت‌های صنعتی آغاز می‌شود. علاوه بر این، زیرساخت‌های لازم برای توسعه و ارتقای سیستم مدیریت انرژی در صنعت، ساختمان‌ها و خدمات، تقویت شده و برنامه‌های آموزشی سازماندهی خواهد شد.</p>

اقدام	مسئول	واحد همکار	شاخص عملکرد	دوره	فعالیت‌ها و توضیحات
۸	وزارت صنعت و تجارت	وزارت دارایی، معاونت سازمان برنامه‌ریزی کشور	<ul style="list-style-type: none"> تعداد OIZهای ترکیبی جدید که زیرساخت آن‌ها تکمیل شود: ۲۷ مورد تعداد OIZهای تخصصی جدید که زیرساخت آن‌ها تکمیل شود: ۵ مورد تعداد OIZهای ترکیبی و تخصصی جدید تکمیل شده: ۷ مورد تعداد OIZهای تخصصی کاربردی مبتنی بر کشاورزی: سالی ۱ مورد تعداد SISهای ترکیبی جدید که زیرساخت و روبنای آن‌ها تکمیل شده است: ۱۷ مورد تعداد SISهای تخصصی جدید که زیرساخت و روبنای آن‌ها تکمیل شده است: ۷ مورد 	۲۰۱۱-۲۰۱۴	تعداد تأسیسات صنعتی در OIZ و SIS با اجرای فعالیت‌ها افزایش خواهد یافت.
۹	معاونت بازرگانی خارجی	وزارت حمل و نقل، وزارت صنعت و تجارت، سازمان برنامه‌ریزی دولتی، معاونت گمرکات	<ul style="list-style-type: none"> تعداد شرکت‌ها / سازمان‌های بین‌المللی در نشست‌ها / کنفرانس‌ها / سمینارها: هدف ۱۸ تا در سال ۲۰۱۴ تعداد پروژه‌های تحقیق و توسعه مورد حمایت: هدف ۱۰ تا در سال ۲۰۱۴ تعداد گزارش‌ها در مورد وضعیت فعلی کشور / منطقه - محصول / بخش در سال: هدف ۱۷ تا در سال ۲۰۱۴ تعداد پروژه‌های ایجاد مناطق / مراکز لجستیکی در داخل و خارج از کشور در سال: هدف ۵ تا در سال ۲۰۱۴ 	۲۰۱۱-۲۰۱۴	در نظر است تا سیستم‌های لجستیکی با سیاست‌هایی که باید تدوین و اجرا شوند، بهبود یابند.

جدول ۳-۷. برنامه‌های اقدام متناظر با حوزه سیاستی ۷: محیط کسب و کار

اقدام	مسئول	واحد همکار	شاخص عملکرد	دوره	فعالیت‌ها و توضیحات
۱	وزارت صنعت و تجارت	وزارت محیط زیست و جنگل، اتاق‌های اتحادیه و بورس‌های کالای ترکیه، TESK، دانشگاه‌ها، سازمان‌های غیردولتی	تعداد جلسات، سمینارها، نشریات و بروشورها برای افزایش آگاهی صنعتگران	۲۰۱۱-۲۰۱۴	سیاست‌ها و حوزه‌های فعالیت اصلی تعیین می‌شوند تا نهادها و سازمان‌ها را برای مبارزه با تغییرات اقلیمی و سازگاری با آن‌ها با هم متحد کنند.
۲	وزارت نیرو و منابع طبیعی	وزارت صنعت و تجارت	تعداد شرکت‌هایی که مدیران انرژی در آن‌ها منصوب می‌شوند.	۲۰۱۱-۲۰۱۴	این اقدام در زمره اقدامات کوتاه‌مدت سند ملی استراتژی تغییر اقلیم ۲۰۲۰-۲۰۱۰ و تحت سرفصل صنعت درج می‌شود.
۳	وزارت محیط زیست و جنگل	وزارت صنعت و تجارت، اتاق‌ها و بورس‌های کالای ترکیه، TESK، دانشگاه‌ها، سازمان‌های غیردولتی	<ul style="list-style-type: none"> تعداد مجوزهای اعطا شده مطابق با سیستم یکپارچه تعداد قوانین وضع شده برای تعریف سطح آلودگی محیط‌های پذیرنده و ایجاد سیستم‌های ارزیابی، نظارت و طبقه‌بندی افزایش تعداد تسهیلات با استفاده از تکنیک‌های تولید کاهنده سطح انتشار افزایش کیفیت محیط‌های پذیرنده (هوا، آب، خاک) در فرآیندهای تولید تعداد طرح‌های عملیاتی تهیه شده برای مناطق نیازمند واکنش اضطراری پس از مشخص شدن وضعیت همه آب‌ها افزایش درصد جمعیت بهره‌مند از درمان در کل جمعیت 	۲۰۱۱-۲۰۱۴	در نظر است تا با فعالیت‌های مقرر در این بند، کیفیت محیط پذیرنده در بخش‌های تولیدی بهبود یابد.

اقدام	مسئول	واحد همکار	شاخص عملکرد	دوره	فعالیت‌ها و توضیحات
پایش و گزارش میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای ناشی از صنعت که باعث تغییرات آب و هوایی می‌شود.	وزارت محیط زیست و جنگل	وزارت صنعت و تجارت، مرکز آمار ترکیه، اعضای هیئت هماهنگی تغییرات آب و هوا	<ul style="list-style-type: none"> تهیه اطلاعات ملی تغییرات آب و هوا و فهرست انتشار گازهای گلخانه‌ای تبیین رؤس اقداماتی که تحت پروتکل کیوتو باید انجام شود تعیین جزئیات ناظر بر تجارت داوطلبانه انتشار گازهای گلخانه‌ای 	۲۰۱۴-۲۰۱۱	این اقدام ذیل اهداف سند ملی استراتژی تغییر اقلیم ۲۰۱۰-۲۰۲۰ لحاظ می‌شود

جدول ۳-۸. برنامه‌های اقدام متناظر با حوزه سیاستی ۸: سیاست صنعتی و توسعه منطقه‌ای

اقدام	واحد مسئول	واحد همکار	شاخص عملکرد	دوره	فعالیت‌ها و توضیحات
بازنگری در برنامه‌های عملیاتی IPA تحت مولفه‌های توسعه منطقه‌ای و توسعه منابع انسانی برای دوره ۲۰۱۲-۲۰۱۳	وزارت حمل و نقل، وزارت کار و تامین اجتماعی، وزارت صنعت و تجارت، وزارت محیط زیست و جنگل، معاونت سازمان برنامه‌ریزی کشور	دبیرخانه امور اتحادیه اروپا	تعداد برنامه‌های عملیاتی تجدیدنظر شده IPA تحت مولفه‌های توسعه منطقه‌ای و توسعه منابع انسانی	۲۰۱۳	برنامه‌های عملیاتی محیط زیست، حمل و نقل، رقابت منطقه‌ای و توسعه منابع انسانی که تحت مؤلفه‌های توسعه منطقه‌ای و توسعه منابع انسانی اجرا می‌شوند، مورد بازنگری قرار خواهند گرفت.
حمایت از پروژه‌های متمرکز بر توسعه منطقه‌ای برای واحدهای کوچک و متوسط	KOSGEB	وزارت صنعت و تجارت، وزارت دارایی، سازمان برنامه‌ریزی دولتی، معاونت خزانه‌داری، آژانس‌های توسعه، اتاق‌های اتحادیه و بورس کالا ترکیه، TESK، سازمان‌های غیردولتی	<ul style="list-style-type: none"> تعداد پروژه‌های متمرکز بر توسعه منطقه‌ای اجرا شده (حداقل یک پروژه در سال) تعداد حمایت‌های ارائه شده برای سرمایه‌گذاری مشترک واحدهای کوچک و متوسط (با افزایش سالانه نسبت به سال قبل) تعداد پروژه‌های خوشه‌بندی اجرا شده با همکاری سایر نهادها/ سازمان‌ها (حداقل یک مورد در سال). 	۲۰۱۴-۲۰۱۱	در نظر است تا رقابت‌پذیری منطقه‌ای از طریق پروژه‌های حمایتی برای اجرا بهبود یابد.

فعلیاتها و توضیحات	دوره	شاخص عملکرد	واحد همکار	واحد مسئول	اقدام	
به منظور توسعه شهرها / مناطق و افزایش رقابت پذیری آن‌ها، از ایجاد شبکه‌های همکاری شامل بخش خصوصی، دانشگاه‌ها، موسسات دولتی و بازیگران محلی حمایت می‌شود. مطالعات روش‌شناسی برای استقرار سیستم‌های نوآوری محلی تکمیل شده و فهرست شهرها / مناطقی که مطالعات آزمایشی در آنجا انجام می‌شوند، تعیین می‌گردد.	۲۰۱۴- ۲۰۱۱	• تعداد شبکه‌های همکاری ایجاد شده • تکمیل مطالعات روش‌شناسی	معاونت سازمان برنامه‌ریزی کشور، شورای آموزش عالی، آژانس‌های توسعه، اتاق‌های اتحادیه و بورس کالا ترکیه، دانشگاه‌ها، سازمان‌های مردم نهاد	شورای تحقیقات علمی و فناوری ترکیه	شناسایی و حمایت از سیستم‌های نوآوری منطقه‌ای	۳
برای تعیین عناصر همکاری و همیاری بین نهادها و سازمان‌ها، در خصوص مؤلفه‌های نوآوری و بین‌المللی‌سازی استراتژی خوشه‌بندی، سازوکار راهبردی و هماهنگی مورد نیاز پیاده می‌شود. در این حوزه از طرح‌های انجام شده توسط وزارت صنعت و تجارت و معاونت بازرگانی خارجی بهره‌گیری می‌شود.	۲۰۱۱	طراحی یک مدل حکمرانی	وزارت صنعت و تجارت، معاونت تجارت خارجی، شورای تحقیقات علمی و فناوری ترکیه، آژانس‌های توسعه	معاونت سازمان برنامه‌ریزی کشور	طراحی یک مدل حکمرانی تعیین‌کننده چارچوب سیاستی سطح محلی و مرکزی در زمینه خوشه‌بندی	۴
در مقام اجرا، پروژه‌هایی که از پتانسیل توسعه مراکز و مناطق همجوار و محلی حمایت می‌کنند، در اولویت قرار خواهند گرفت. اجرای برنامه در انطباق با سرمایه‌گذاری‌های زیربنایی خواهد بود.	۲۰۱۲	نهایی‌سازی و انتشار برنامه حمایت از مراکز رشد	وزارت مالیه، وزارت کشور، ادارات مربوطه مرکزی و محلی	سازمان برنامه‌ریزی کشور	انتشار برنامه حمایت از مراکز رشد	۵

۲-۳. حوزه‌های سیاست بخشی

برنامه‌های اقدام متناظر با حوزه‌های سیاست بخشی به شرح جدول ۳-۹ می‌باشد.

جدول ۳-۹. برنامه‌های اقدام متناظر با حوزه‌های سیاست بخشی

اقدام	واحد مسئول	واحد همکار	شاخص عملکرد	دوره زمانی	فعالیت‌ها و توضیحات
تهیه، نظارت، ارزیابی و بهبود استراتژی‌های بخشی با هدف افزایش رقابت پذیری بخش‌ها در صنعت	وزارت صنعت و تجارت	وزارت دارایی، وزارت معارف ملی، وزارت حمل‌ونقل، وزارت زراعت و امور روستایی، وزارت نیرو و منابع ملی، وزارت فرهنگ و گردشگری، وزارت محیط زیست و جنگل، معاونت سازمان برنامه‌ریزی کشور، معاونت خزانه‌داری، معاونت امور خارجه و تجارت خارجی، معاونت گمرک، دبیرخانه کل امور اتحادیه اروپا، شورای تحقیقات علمی و فناوری ترکیه، مرکز آمار ترکیه، TSE، موسسه ثبت اختراع ترکیه، آژانس حمایت و ترویج سرمایه‌گذاری، آژانس اعتباربخشی ترکیه، KOSGEB، TOBB، مجمع صادرکنندگان ترکیه، کنفدراسیون تجار و پیشه‌وران ترکیه، انجمن صنعتگران و بازرگانان ترکیه، انجمن صنعتگران و بازرگانان مستقل، بنیاد توسعه اقتصادی، کنفدراسیون انجمن‌های کارفرمایان ترکیه، کنفدراسیون اتحادیه‌های کارگری ترکیه، کنفدراسیون اتحادیه‌های کارگری متری ترکیه، HAK-İŞ و TÜDEF	- تعداد اسناد استراتژی بخشی: ۷ مورد - تعداد جلسات نظارت و ارزیابی برگزار شده و گزارش‌هایی که باید تهیه شود.	۲۰۱۴-۲۰۱۱	ظرفیت نهادی لازم به منظور تهیه استراتژی‌های بخشی برای تقویت رقابت‌پذیری بخش‌ها در صنعت و همچنین نظارت، ارزیابی و بهبود این استراتژی‌ها افزایش خواهد یافت.

۳-۳. سازوکار پیاده‌سازی، نظارت و هماهنگی

سازوکار پیاده‌سازی، نظارت و هماهنگی نیز به شرح جدول ۳-۱۰ می‌باشد.

جدول ۳-۱۰. سازوکار پیاده‌سازی، نظارت و هماهنگی در سند استراتژی صنعتی

اقدام	واحد مسئول	واحد همکار	شاخص عملکرد	دوره	فعالیت‌ها و توضیحات
ارتقای سیستم اطلاعات کارآفرین	وزارت صنعت و تجارت	وزارت دارایی (اداره درآمد)، وزارت نیرو و منابع طبیعی، وزارت کار و تامین اجتماعی، معاونت سازمان برنامه‌ریزی کشور، معاونت خزانه‌داری، معاونت تجارت خارجی، مرجع تنظیم بازار انرژی، مرکز آمار ترکیه، TEDAŞ، اتاق‌های اتحادیه و بورس کالای ترکیه، کنفدراسیون تجار و صنعتگران ترکیه، سایر نهادها و سازمان‌های مربوطه	تکمیل مرحله دوم اطلاعات کارآفرین تا پایان سال ۲۰۱۲	۲۰۱۲	به منظور تعیین سیاست‌ها و استراتژی‌های صنعت و تجارت، یک سیستم اطلاعاتی شامل موجودی صنعتی و تجاری ایجاد می‌شود. اطلس صنعت و تجارت ترکیه تهیه خواهد شد. سیستم‌های تصمیم‌یار براساس این سیستم اطلاعاتی ایجاد خواهد شد. این اطلاعات در اختیار نهادهای عمومی مربوطه قرار خواهد گرفت. طبق اطلاعات با در نظر گرفتن محرمانه بودن اطلاعات با بخش خصوصی به اشتراک گذاشته می‌شود.
ارتقای ظرفیت نهادی وزارت صنعت و تجارت در تدوین، اجرا و نظارت بر استراتژی صنعتی	وزارت صنعت و تجارت	وزارت دارایی، وزارت نیرو و منابع طبیعی، وزارت محیط زیست و جنگلداری، وزارت کار و تامین اجتماعی، وزارت کشاورزی و امور روستایی، وزارت آموزش و پرورش ملی، وزارت فرهنگ و گردشگری، وزارت حمل‌ونقل، سازمان برنامه‌ریزی کشور، معاونت خزانه‌داری، معاونت تجارت خارجی، معاونت گمرک، دبیرخانه امور اتحادیه اروپا، TÜBİTAK، اداره درآمد، TurkStat، TSE، موسسه ثبت اختراع ترکیه، آژانس حمایت و ترویج سرمایه‌گذاری، آژانس اعتباربخشی ترکیه TOBB، KOSGEB، مجمع صادرکنندگان ترکیه، کنفدراسیون تجار و پیشه‌وران ترکیه، انجمن صنعتگران و بازرگانان ترکیه، انجمن صنعتگران و بازرگانان مستقل، بنیاد توسعه اقتصادی، کنفدراسیون انجمن‌های کارفرمایان ترکیه، کنفدراسیون اتحادیه‌های کارگری ترکیه، HAK-İŞ و TÜDEF	تعداد کارشناسانی که باید در محدوده پروژه آموزش ببینند.	۲۰۱۱-۲۰۱۲	پروژه تحت عنوان «ساختار نهادی» طراحی شده است، که اولین جزء IPA می‌باشد. در چارچوب این پروژه، ارتقای ظرفیت‌های اداری وزارت صنعت و تجارت و شرکای پروژه، ارتقای ظرفیت فنی مورد نیاز برای مطالعات استراتژی‌های صنعتی و استراتژی‌های بخشی و ایجاد گفت‌وگوی مؤثر در نظر گرفته شده است.

اقدام	واحد مسئول	واحد همکار	شاخص عملکرد	دوره	فعالیت‌ها و توضیحات
طراحی اقداماتی برای نظارت، ارزیابی و گزارش اقدامات در زمینه‌های خط‌مشی صنعتی افقی	وزارت صنعت و تجارت	نهادهای ذی‌ربط	درصد تحقق اقدامات در حوزه‌های سیاست‌گذاری صنعت افقی	۲۰۱۱-۲۰۱۴	به منظور حصول اطمینان از تکمیل و هماهنگی بین فعالیت‌ها و مسئولیت نهادهای عمومی ذی‌ربط در حوزه راهبرد صنعتی، بسترهایی ایجاد می‌شود که نمایندگان ذی‌صلاح نهادهای مرتبط را گرد هم می‌آورند. این اقدامات نقش مهمی در نظارت بر استراتژی ایفا خواهند کرد.
برنامه اقدام استراتژی صنعتی با هماهنگی YOİKK و سایر اسناد استراتژی مرتبط اجرا خواهد شد.	وزارت صنعت و تجارت	نهادهای ذی‌ربط	تبادل اطلاعات و همکاری بین ساختارها و زمینه‌های مرتبط با استراتژی صنعتی	۲۰۱۱-۲۰۱۴	هرگونه خط‌مشی و اقدامی که به طور مستقیم و یا غیرمستقیم با استراتژی صنعتی مرتبط است، پیگیری خواهد شد. ارتباط و هماهنگی منظم بین دبیرخانه استراتژی صنعتی و دبیرخانه‌های YOİK، سند استراتژی SME و برنامه اقدام (KSEP) و سایر موارد مرتبط نیز برقرار خواهد شد.

بخش سوم

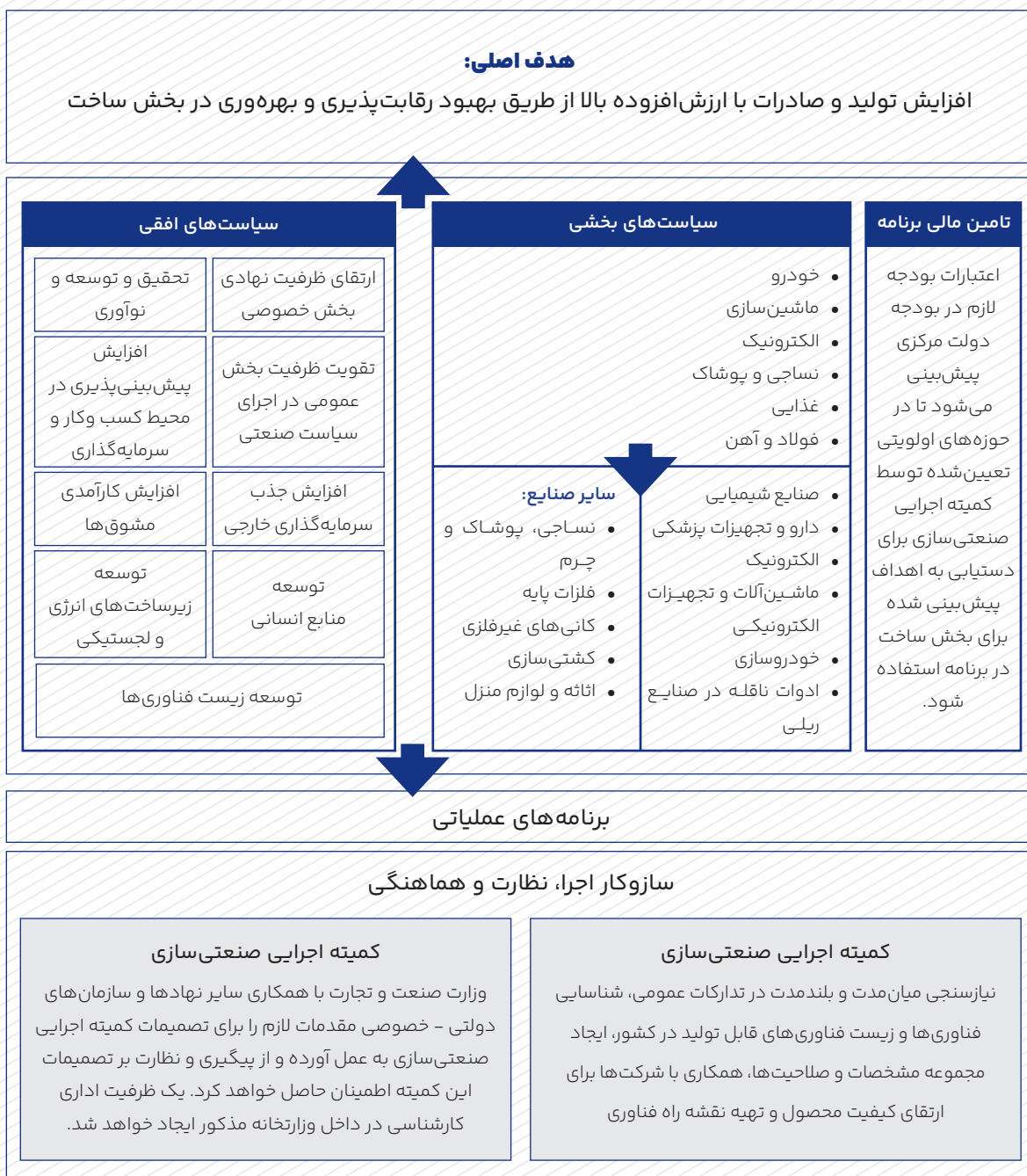
**سیاست‌های صنعتی جدید
ترکیه**

فصل ۴

سیاست‌های صنعتی ترکیه

درآینه برنامه یازدهم توسعه

سیاست‌های صنعتی جدید ترکیه در آینه برنامه یازدهم توسعه

ماخذ: متن برنامه یازدهم توسعه ترکیه (۲۰۱۹-۲۰۲۳)

شکل ۴-۱. مدل راهبرد سیاست صنعتی ترکیه در برنامه یازدهم توسعه

فصل ۵

کلام پایانی

پارادایم توسعه صنعتی ترکیه تحت تاثیر روندهای جهانی قرار داشته و در آن سیاست صنعتی اوج و حضيض‌هایی را دارا بوده که روند آن را می‌توان در جدول ۵-۱ مرور کرد.

جدول ۵-۱. دوره‌بندی سیاست صنعتی ترکیه

دوره	روندهای جهانی و پارادایم توسعه ترکیه	اقدامات سیاست صنعتی
دهه ۱۹۳۰ تا اواخر دهه ۱۹۷۰	توسعه دولتی به سبک قدیمی توسعه صنایع سنگین و مصرفی و بخش خصوصی بومی؛ دولت‌گرایی در دهه ۱۹۳۰ و صنعتی‌سازی جایگزینی واردات (ISI) در دهه ۱۹۶۰	سیاست صنعتی کلاسیک (فعال) سیاست‌های صنعتی عمودی مانند گسترش شرکت‌های دولتی؛ کنترل واردات با اعمال تعرفه‌بندی و سهمیه‌بندی؛ اعتبارات بانک دولتی هدایت شده و بخش‌های استراتژیک هدف گذاری شده در برنامه‌های توسعه ملی.
دهه ۱۹۸۰ - ۱۹۹۰	اجماع واشنگتن کاهش نقش دولت - تغییر جهت صنعت جایگزینی واردات به توسعه صادرات. حمایت دولت از زیرساخت‌ها و صنایع دفاعی نهادهای ضعیف برای مدیریت بازارهای آزاد شده که منجر به سیاست‌های موقت و فساد می‌شود.	عقب‌نشینی سیاست صنعتی کاهش کنترل بر تجارت و جریان سرمایه؛ افزایش اتکا به مشوق‌های صادراتی و وجوه خارج از بودجه؛ تغییر جهت از بکارگیری مشوق‌های عمودی (هدف‌گذاری بخش) به افقی در راستای قوانین اتحادیه گمرک WTO و اتحادیه اروپا.
۲۰۰۱ - ظهور دولت نظارتی	اجماع پس از واشنگتن در این دوره، در ترکیه همسویی با بازار اتحادیه اروپا و ارتقای عملکرد در تولید خودرو، لوازم خانگی و مواد شیمیایی کمک‌کننده بود. هرچند از «اقتصاد جدید» غفلت شده بود.	سیاست صنعتی خنثی (افقی) اصلاحات محیط کسب‌وکار و اقدامات سیاست صنعتی غیرفعال مبتنی بر مزیت نسبی؛ خصوصی‌سازی شرکت‌های دولتی؛ تمرکز بر توسعه منطقه‌ای و شرکت‌های کوچک و متوسط، در راستای حمایت از پایگاه سیاسی حزب عدالت و توسعه.

اقدامات سیاست صنعتی	روندهای جهانی و پارادایم توسعه ترکیه	دوره
<p>استراتژی صنعتی ۲۰۱۰ برای ترکیه</p> <p>اعطای مشوق‌های سرمایه‌گذاری برای بخش‌های با فناوری متوسط و بالا به منظور کاهش وابستگی به واردات و نرخ بیکاری؛ تخصیص بودجه به صورت هدفمند توسط بانک‌های دولتی؛ ترکیبی از بودجه خصوصی و دولتی از طریق قراردادهای مشارکت عمومی - خصوصی.</p>	<p>بازگشت سیاست صنعتی پس از بحران مالی جهانی</p> <p>مشارکت بخش خصوصی صادرات محور. به موازات تغییر در نظم بین‌المللی و پارادایم توسعه جهانی؛ صنعت ترکیه به عنوان محرک رشد و «تولیدات با فناوری متوسط و بالا در اوراسیا» در نظر گرفته شد. پیشرفت‌هایی در طرح‌های دفاعی و پروژه محور به دست آمد.</p>	<p>۲۰۱۵-۲۰۱۰ گسترش مجدد بخش دولتی</p> <p>از ۲۰۱۱ اصلاحات نظارتی آغاز و همزمان مجموعه‌ای از بحران‌های سیاسی داخلی و منطقه‌ای آغاز شد.</p>
<p>«حرکت صنعت مبتنی بر فناوری»</p> <p>از سال ۲۰۱۹ بخش‌های استراتژیک هدف قرار گرفت. مشوق‌های سرمایه‌گذاری زیست‌محیطی برای همسویی با موافقتنامه سبز اتحادیه اروپا اضافه شد. تمرکز فزاینده بر ارتقای فناوری تحول آفرین که تحت تاثیر بی‌ثباتی کلان قرار گرفته بود، از اجرای موثر اقدامات پیچیده سیاست صنعتی جلوگیری کرد.</p>	<p>سیاست صنعتی جدید</p> <p>پذیرش جهانی نقش دولت پس از شروع کرونا در این دوره دوگانگی‌های قدیمی سیاست صنعتی را کنار گذاشتند. برنامه پنج ساله یازدهم ترکیه تمرکز بر ارتقای فناوری را افزایش و بهره‌وری در کل اقتصاد را هدف قرار می‌دهد.</p>	<p>۲۰۱۶ تاکنون</p> <p>مداخله بیشتر دولت و انسجام سیاستی کمتر: کودتای نافرجام ۲۰۱۶ و پس از آن برقراری سیستم ریاست جمهوری جدید از سال ۲۰۱۸.</p>

فهرست منابع و مآخذ

- Mina Toksöz, Mustafa Kutlay and William Hale (2023). INDUSTRIAL POLICY IN TURKEY: Rise, Retreat and Return. Edinburgh University Press Ltd
- Aytekin, E. Attila (2017). “Sinan Yıldırım. Politics and the Peasantry in Post-War Turkey: Social History, Culture, and Modernization. London and New York: I.B. Tauris, 2017, x+294 pages”. New Perspectives on Turkey. 57: 150–154.
- Karpat, Kemal H.; Turfan, M. Naim; Mango, Andrew (2001). “The Rise of Modern Turkey”. The Journal of Military History. 65 (3): 771
- Brown, L. Carl; Pope, Hugh; Pope, Nicole (1999). “Turkey Unveiled: A History of Modern Turkey”. Foreign Affairs. 78 (4):145.
- Esmer, Tolga U. (May 2007). “Turkey from Empire to Revolutionary Republic: The Emergence of the Turkish Nation from 1789 to Present: Akşin, Sina: New York: New York University Press, 335 pp., Publication Date: October 2006”. History: Reviews of New Books. 35 (3): 111–112.
- Douglas, Howard (2016). The history of Turkey (Second edition.). Santa Barbara, California: ABC-CLIO, LLC. pp. 2–317